SAYI: 1407 | CUMA 7 ŞUBAT 1941 | SENE: 4
TELEFON: Baş M. 20627, İdare M. 23300 | TELGRAF: İstanbul Son Telgraf
Sahip ve Başmuharriri: ETEM İZZET BENİCE

SON TELGRAF

EN SON TELGRAFLARI VE HABERLERİ VEREN AKŞAM GAZETESİ

Tesis tarihi: 1936 | ADRES: Cağaloğlu Nuruosmaniye Cad. No. 54 | SAYISI 5 KURUŞ | Posta kutusu No. | ABONE: Senelik: 1400, 6 aylık: 750, 3 aylık: 400
Gazeteye gönderilen evrak iade edilmez

Her Şeyin Başında İki İş!

Bu iki işi sür'atle yapmak İngilizlere düşen hizmettir. İfasında hem zaruret, hem de fayda vardır..

Yazan: ETEM İZZET BENİCE

Balkanlarda ve Fransada artık vaziyetin iyiden iyiye aydınlanması için uzun zamana ihtiyaç kalmamıştır. Gün ve hafta meselesidir. Bugünler içinde bu vaziyetin inkişafına yardım etmek üzere İngilizlerin de ifa etmesi iktıza eden iki hizmet mevzuu vardır.

Bizim şahsî kanaatimize göre, bu hizmet mevzuları şunlardır:

A— Sicilyayı ve on iki adayı işgal etmek

B— Yunanistana külliyetli miktarda asker çıkarmak..

İngiliz donanması Akdenizde hâkimdir. On iki adayı kuvvetli hava baskınları ve donanmanın büyük yardımı ile mukavemetten düşürmek, hattâ işgal etmek şimdiki halde mümkündür. Sicilyada da vaziyetin biraz fedakârlıkla bundan gayri olmıyacağı fikrindeyiz. Filhakika Sicilyaya Alman hava kuvvetleri yerleşmiştir. Alman kıtaatı getirildiği de işaa olunmuştur. Buna rağmen gerek Sicilya, gerek on iki adaya karşı yapılacak taarruz ve işgal teşebbüsü deniz hakimiyeti İngilizlerin elinde bulunduğuna göre Bardiyaya, Tobruk ve Solluma yapılan taarruzdan daha çetin, daha müşkül ve zor olmıyacak, belki biraz fazla kan dökülmesini, kuvvet ve cephane israf edilmesini icap ettirecektir. Yunanistana külliyetli miktarda asker çıkarmak ise şimdiki halde hiç de müşkül değildir. Her iki teşebbüsün biraz da müşkülâtına rağmen getireceği fayda ve hasıl edeceği neticeler büyüktür. Sicilyanın işgali garbî Akdenizdeki İngiliz hakimiyetini takviye eylemekle beraber, Almanlarca garbî Akdenizde mülâhaza edilen teşebbüslere karşı da büyük bir engel mesnedi olacaktır.

On iki adaların işgali ise yalnız şarkî Akdenizdeki İngiliz hakimiyetini tarsin etmekle kalmıyacak İngilterenin garbî Akdenizde ve Cebelüttarıkta meşgul olacağı sıralarda bu adalardan orta şark Akdeniz karalarına karşı yapılacak her türlü akınları da şimdiden izale etmiş olacaktır.

Yunanistana külliyetli miktarda İngiliz askerinin ihracı ise, Yugoslavya ve Bulgaristana karşı vukua gelmekte bulunan Alman tazyikini hafifleteceği kadar İtal.

(Devamı 5 inci sayfada)

İngiliz Kralı ziyaret ettiği bir tayyare istasyonunda gece hücumları hakkında izahat alıyor

Avustralya Başvekilinin son beyanatı

İngiltere bu harpten daha müşkül işleri başarmıştır

Kahire 7 (A.A.)— B.B.C. Avustralya Başvekili Menzi dün beyanatta bulunarak demiştir ki:

«— Filistinde bulunan Avustralyalı kıtaatın vaziyetinden çok memnun kaldım.»

Sözlerini harp vaziyetine intikal ettiren Başvekil, şunları söylemiştir:

— Giriştiğimiz teşebbüsün güçlüklerini hakir görmüyoruz. Fakat Britanya imparatorluğu çok daha güç ve büyük işleri başarmıştır.

Avustralya hükûmeti, bütün imkân ve kaynaklarını imparatorluğun harp gayretine tahsis etmeğe karar vermiştir.

İngiltereye binlerce Kanadalı pilot geliyor

Londra, 7 (A.A.) — B.B.C.: Ottavadan bildirildiğine göre Kanada hükûmeti, Kanada hava bölüklerinde vazife gören tayyarecilerden başka İngiltereye daha binlerce tayyareci gönderecektir.

İllustrius tayyare gemisi İskenderiye'ye gitti

Londra 7 (A.A.) — (B.B.C.) Sicilya boğazında geçen bir vapur kafilesini himaye ederken vuku bulan muharebelere iştirak eden ve Alman tayyareleri tarafından hasara uğratılmış olan İllustrius İngiliz tayyare gemisinin evvelki gün Maltadan İskenderiye limanına vasıl olduğu dün akşam Londra salâhiyettar mahfillerinde ifşa edilmiştir.

İllustrius uğradığı taarruz esnasında mürettebatından 80 kişi ölmüş ve 20 tayyaresi hasara uğramıştı.

Yeni İtalyan mukabil taarruzu püskürtüldü

6 tank, 4 zırhlı otomobil tahrip edildi, İtalyanlar çekiliyor

Londra 7 (A.A.) — (B.B.C.) Yunan resmî sâzcüsü İtalyanların çarşamba günü cephenin merkez mıntakasında tank ve zırhlı otomobillerin himayesinde şiddetli mukabil taarruzlar yaptıklarını beyan eylemiştir.

İtalyanlar, bu mukabil taarruzda

(Devamı 5 inci sayfada)

Kendi kendilerine değiştirilen tabelâlar

Tramvay idaresinin haber vermeden tabelâların renklerini değiştirmesi halkı müşkilâta düşürdü

Tramvay idaresi; tramvayların tabelâlarının; bilhassa geceleri uzaktan kolayca tefrik edilmesi için renklerde bazı dekişiklikler yapmıya başlamıştır. Bu suretle; şimdiye kadar kırmızı beyaz olan Maçka - Tünel tabelâları mavi kırmızı, yeşil mavi olan Harbiye - Aksaray tabelâları mavi kırmızı, Siyah sarı olan Taksim - Sirkeci tabelâları düz beyaz, mavi kırmızı olan Maçka - Eminönü tabelâları mavi beyaz, düz kırmızı olan Mecidiyeköyü - Eminönü tabelâları sarı mavi, sarı yeşil olan Kurtuluş-Eminönü tabelâları sarı beyaz, sarı mavi olan Taksim - Beyazıt tabelâları beyaz mavi, düz koyu mavi olan Ortaköy-Aksaray tabelâları sarı kırmızı, yeşil kırmızı olan Beşiktaş - Fatih tabelâları sarı yeşil, kırmızı beyaz olan Sirkeci - Edirnekapı tabelâları yeşil beyaz renklere boyanacaktır. Bu işe başlanmış ve bazı tramvayların tabelâları değiştirilmiştir.

Lâkin halk bundan evvelce haberdar edilmemiş, gazetelerle olsun bir ilân dahi yapılmamış bulunduğundan evvelki akşam bilhassa İstanbul cihetinde tramvay bekliyenler haylı müşkülât çekmişlerdir!.. Çünkü eski tabelâlardaki renklere alışmış olan ve yeni renklerden malûmattar bulunmıyan halk karanlıkta istasyonlarda eski tabelâlı tramvayların geçmesini beyhude

(Devamı. 5 inci sayfada)

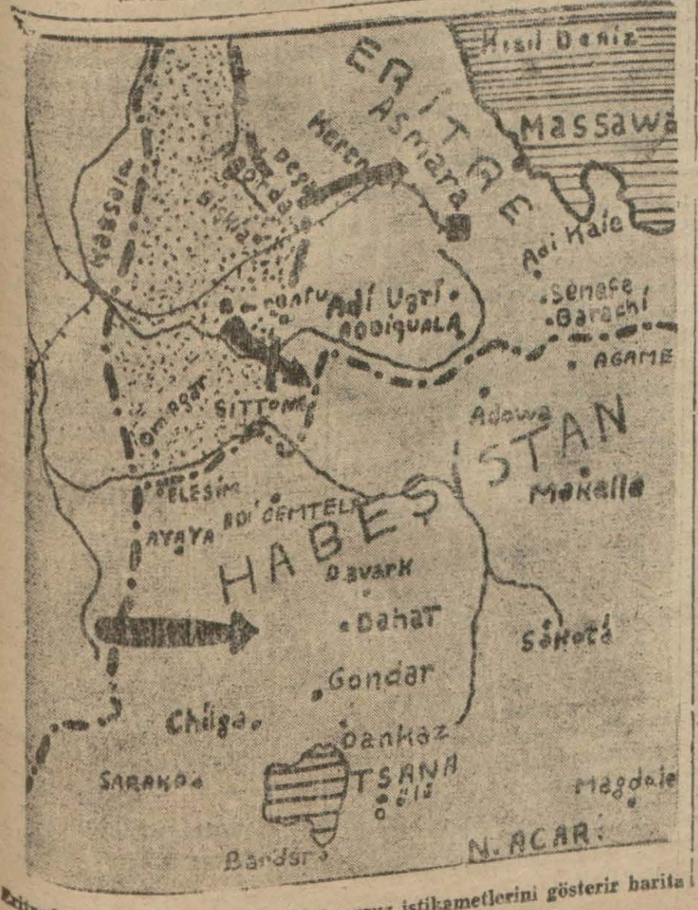

Eritrede ve Habeşistanda İngiliz taarruz istikametlerini gösterir harita

ASKER GÖZİLE CEPHELER

Asmaraya doğru

Son gelen haberlere bakılırsa, İngiliz kuvvetleri Bingazi istikametinde sür'atle ilerlemektedirler. İtalyanların da mukavemet etmeden çekildikleri bildiriliyor. Bilhassa kara yolunda arazi son derece ârızalı ve mukavemete müsait olduğu halde, İtalyan kuvvetleri geri çekilmeyi tercih etmektedirler. Bu çekilişin, İngilizleri daha içeriye almak için tertip edilmiş bir plân olduğu kabul edilemez. Çünkü Bingazi istikametinde çekilen İtalyanlar evvelki gün İngilizlere 4000 esir daha vermişlerdir.

Eritre cephesine gelince, İngiliz kuvvetlerinin Asmara ve deniz istikametindeki tazyikleri artmıştır. Bu istikamet dahilinde bulunan Keren kasabası belki de şu dakika İngilizlerin eline düşmüştür. Şimdi harekâtın bütün sıklet merkezini Asmara teşkil etmektedir. İtalyanlar daha cenupta Barentu'dan esir ve malzeme bıraka bıraka Adi Ugri ve Adi Guala'ya doğru çekilmekte ve yakından da takip edilmektedirler.

(Devamı 5 inci sayfada)

KISACA

Radyo gazetesi - Son Telgraf - bir suval

Bize bazan soruyorlar:

— Son Telgraftan Radyo gazetesi niçin aradabir bahsediyor?.

Şu cevabı veriyoruz:

— Son Telgraf «akşam» gazetesi olduğu için «sabah» gazetelerinden sonra Ankaraya ve Anadoluya gider. Bunun için radyo servisine günü gününe yetişmez. Bu, bir..

İkinciye gelince, Radyo gazetesi günü gününe Son Telgrafın müta.lealarını nakletmek vaziyetinde kalırsa kendisinin söyliyeceği bir şey kalmaz. Çünkü, «Son Telgraf»ı okuyanlar geceleri Radyo gazetesinde ekseriya günün siyasi mevzuları hakkında okuduklarından daha başka bir mülâhaza dinliyemiyorlar. * *

MİLLÎ ŞEF

Doğu seyahatlerinden Ankaraya döndüler

Reisicuhur İsmet İnönü 29/1/1941 tarihinde başladıkları doğu seyahatinde Sıvas, Erzurum, Erzincan, Diyarbakır, Elâzığ ve Malatya vilâyetlerine uğrıyarak tetkiklerde bulunduktan sonra dün saat 16 da Ankaraya avdet buyurmuşlardır.

Bulgar Ziraat Nazırı neden İstifa etti?

Başvekil mebus'lar toplantısında bu hususta izahat verdi

Dün akşamki Ankara Radyo gazetesi, Balkanlardaki son vaziyet hakkında gelen haberlerden bahsederken, şunları söylemiştir: «Almanlar Yugoslavyadan asker geçirmek istemişlerdir. Belgrat

(Devamı: 5 inci sayfada)

Tek vergi usulü

Hazırlanmakta olan yeni proje önümüzdeki haftalar içinde çıkacak

Ankaradan verilen malûmata göre, vergi kanunlarının tatbikatından alınan neticeler, vergilerden bazılarının tamamen tahsil edilemeğini göstermşitir.

Vergilerin muntazaman tahsili için tek vergi usulü daha pratik bulunmaktadır. Tetkikat neticesinde bu hususta bir kanun projesi hazırlanacaktır. Önümüzdeki haftalar içinde proje çıkmış olacaktır.

Bir karı koca yatakta ölü bulundular

Nasıl öldükleri hakkında tahkikat başladı

Kocamustafapaşada Sünbülefendi caddesi civarında müstakil bir evde oturan Osman ile karısının birkaç gündenberi evden çıkmadıkları komşuların nazarı dikka.

(Devamı: 5 inci sayfada)

EN SON DAKİKA

Peten kararını Bugün veriyor

Londra 7 (A.A.)— (B.B.C.) Amiral Darlan Vişide dün toplanan kabine içtimanda hazır bulunduktan sonra Parise gitmiştir. Amerika büyük elçisi Amiral Leahy, Darlanın hareketini müteakip Mareşal Petenle görüşmüştür.

Mareşal Peten kararını, bu akşam ve yahut yarın radyo ile ilân edecektir.

Almanların kontrolü altında bulunan Fransız gazeteleri ve radyoları tarafından Vişi hükûmetine karşı hücumları devam ediyor. Taarruzun bu yeni safhası, Paris radyosunun bizzat Mareşal Peteni

(Devamı: 5 inci sayfada)

Dokumacılar kooperatifi hakkında tahkikat yapılıyor

İplik tevziatı muntazaman yapılmadığı gibi, senede temin edilen 38 bin lira kâr da inhisardan saklanıyormuş!

Şehrimiz dokumacılar kooperatifinin iplik tevziatını gayri muntazam yaptığı hakkındaki şikâyetler artmıştır. Tevziattaki yavaşlık, intizamsızlık yüzünden her hafta pazartesi günü ikmal edilmesi icap eden tevzi işinin çarşamba akşamı bile bitirilemediği ve esnafın günlerce işini, gücünü bırakıp iplik almak için kooperatifin kapısında beklediği beyan olunmaktadır.

Diğer taraftan kooperatifin her hafta iplik tevziatından 800 lira kiki ayda 3200 lira, senede 38 bin lira etmektedir. kâr temin ettiği halde, azalara bugüne kadar on para kâr bile taksim edilmeyip «zarar ediyoruz!.» şeklinde garip bir cevap verildiği de ısrarla ileri sürülmektedir.

Ayrıca; esnaftan satış için komisyon namile % 2 alınması da

(Devamı 5 inci sayfada)

Bir baba çocuğunu Düşüren karısını ve Kaynanasını ele verdi

Beyoğlunda, bir ana kızına verdiği ilâçla çocuğunu düşürtmüş, fakat iş anlaşılarak ikisi hakkında da tahkikata başlanmıştır. Hâdisenin asıl dikkate değer tarafı işin, çocuğun babasının ihbarile meydana çıkmış olmasıdır. Hâdise şudur:

Beyoğlunda Bostanbaşında Çukurcuma sokağında 7 numarada oturan Hüseyin evvelki gün polise müracaat etmiş ve karısı Şemsiyenin üç aylık çocğunu annesinin yaptığı bir ilâçla düşürdüğünü söylemiştir. Bunun üzerine derhal tahkikata başlanmıştır ve kadın Haseki hastanesine kaldırılmıştır. Adliye doktoru da hastayı muayene etmiştir. Müddeiumumilik de tahkikat yapmaktadır.

17 zehir kaçakçısı tutuldu

Üzerlerinde ve evlerinde esrar ve eroin bulundu

Kasımpaşada Salı tekkesi sokağında 1 numarada oturan Bahri garip, Yeşilköyde bamya tarlasında İbraniye sokağında 22 numarada oturan Arif, Niko, Kantarcılarda sabıkalı Mehmet, Kılıçarslan, Firuzağada sabıkalı köfteci Mustafa, Fındıklıda Nihat, Çemberlitaşta Muhittin Erbeden, Kasımpaşada Agop, Ayvansarayda Turan Güler, Süleymaniyede Ali İlkgül, Tophanede Osman Akgöz, Fatihde Fethiye Aynalı, kainbabası Kâmil Bilir 34 paket eroinile, sabıkalı Nameli Mehmet, Şehremininde Basri, Beyoğlunda Arapcamiinde Hasan Yazıcı eroin ve esrar satar ve alırlarken yakalanmışlar, adliyeye verilmişlerdir.

Gûya define bulmuş gibi...

Pirinçten bir haçı 2000 liraya satmıya kalkmışlar

Kadıköyünde bir otel sahibini dolandırmıya kalkan iki defineci cürmümeşhut halinde yakalanmış ve adliyeye verilmişlerdir:

Kadıköyünde Çuhadarağa sokağında oturan duvarcı ustası Lâz Hasan ile arkadaşı Kadıköyünde rıhtım caddesinde Anadolu otelinde yatıp kalkan Kerim iki gün evvel otel müstecirine müracaat etmişler ve toprağı kazarlarken büyük bir altın haç bulduklarını, çok kıymetli olan bu haçı kendisine satabileceklerini söylemişlerdir. Bunun üzerine pazarlık edilmiş ve 2000 liraya uyuşulmuştur. Fakat otel müsteciri Araksi vaziyetten şüphelenmiş ve işi polise haber vermiştir. İki defineci bu suretle yakalanmışlar ve otldeki odalarında bulunan büyük haçın pirinçten mamul olduğu anlaşılmıştır. İkisi de adliyeye verilmişlerdir.

ÇERÇEVE

Büyük fırsat

NECİP FAZIL KISAKÜREK

Almanların doğrudan doğruya İngiliz anavatanını istilâya kalkmaları ihtimali, yine kocakarı masalcılarına nefis bir helva sohbeti kaynattırıyor:

— Yapacaktır; yapar mı yapar; yapmıya kalkarsa becerir de; yapmayıp da ne yapacak; muutlaka yapacak ve mademki yapacak, bu iş yapılabilecek bir iş...

Bir taraftan, kocakarı masalcılarına hiç de benzemiyen İngilizler şöyle diyor:

— Yapacak, yapacak; yapmak üzere...

Amerikalılar da haber veriyor:

— Bütün hazırlıklar, yapılacağını göstermekte...

Kimse dikkat etmiyor ki, İngilizler ve Amerikalılar böyle konuşmıya mecburdur. Zira harbi bir darbede bitirebilmek bakımından İngilizler hesabına, Almanların böyle bir teşebbüse kalkışması kadar büyük bir fırsat hayal edilemez. Amerikalılar da böyle konuşacaktır. Zira hem İngiliz, hem de Amerikan umumî vicdanını vazife ve yardım gayesinde yekpare bir şahlanmıya dürtüklemek için yine bundan büyük fırsat olamaz.

Biz ki, hâdiseleri gösterilmek istendiği gibi değil; olduğu gibi görmek mevkiindeyiz; kanaatmizce bu işin (olamaz) bir iş olduğnu, tam 7 ay evvel haber verdik; ve İngilizlerin en zayıf anlarında teşebbüsün yapılmamış olması haysiyetile de davayı yarı yarıya kazandık.

Şimdi bir noktayı işaretlemek isteriz:

Kanaatimiz ve görüşümüzce bu iş (olamaz, becerilemez) bir iş... Olamıyacağı, becerilemiyeceği için de, gayet hesabi bir kafa taşıdığından kimsenin şüpheh etmemesi gereken Alman kurmayınca teşebbüs edilmiyeceği kuvvetle muhtemel... Fakat kıdemli bir çerçevemizde belirttiğimiz gibi, (olamaz) la (teşebbüs edilemez) arasında bir fark vardır. Almanlara, hele malûm muvaffakiyetlerinden sonra:

— Denizin üzerinden koşar adım marş marş!!!..

(Devamı: 5 inci sayfada)

HADİSELER KARŞISINDA SON TELGRAF

BİR AYDA EVLENENLER

Bir isttistik okudum: İstanbulda bir ayda evlenenlerin yekûnu 419 a baliğ oluyor - muş.. Şehirde, en fazla nikâh kıyılan daire Beyoğlu, sonra da Fatih geliyor. Bu iki kazanın nüfusu fazla. Bittabi evlenenler de çok olacak! En az evlenme, nüfusu az olan Adalar kazasında olsa gerek!

Fakat, unutmayın ki, birçok izdivaçların zeminini yazın adalar hazırlar.

4 EV SAHİBİ DİLENCİ

5 zngin dilenci daha yakalanmış. Hele, içlerinde 100 yaşında ihtiyar bir kadın var ki, artık, o, sade zengin değil, ayni zamanda emlâk, akar sahibi bir Hanımefendi!

Dört evi varmış. Allah arttırsın. Fakat, dört eve sahip olduktan sonra, hâlâ, neden dilendiği cidden meraklı bir sualdir.

Galiba, biz, başımızı sokacak bir çatı altı olmadığı için dilenmiyoruz.

ŞEHİR MECLİSİNİN KARARLARI

İlstanbul umumî Meclisi, bina vergilerine yüzde on zam yapılmasını kabul etmişti. Dahiliye Vekâleti, bu kaarrı bozmuş ve teklifi reddetmiş!

Hay Allah razı olsun!

Eğer, İstanbul halkının menfaatlerinin müdafaası bizim Şehir Meclisine kaldıysa, yandık, demektir.

O halde, muhterem Şehir Meclisi âzası, acaba, kimin menfaatine çalışıyor, dersiniz?.

GRAMER HAKKINDA

Mekteplerde tecrübe için okutulan meşhur bir gramer kitabı var. Bu eseri yazan zat hakkında dil âlimlerimizden Besim Atalay:

— Bugünkü İstanbul türkçesini bilmiyor, o, nasıl Gramer yazabilir?.

Demiş.. Erbabının anlattığına göre, hakikaten, bu kitap birçok hatalar, garipliklerle dolu imiş!

İşin dahası var: Bir Fakültede doçent olan eserin müellifi Türk dili için:

— Türkler göçebe halinde pek az ekle kelime yapıyorlar» diye ders veriyormuş!

Halbuki, yıllardır, Türklerin göçebe olmadığını anlatmıya uğraşmıyor muyuz?.

AHMET RAUF

Veremle Mücadele

Şefkat pulları için sinemacılar vilâyete garip bir müracaatta bnlundular

Veremle mücadele cemiyetine yardım için sinemalarda biletlere yapıştırılması icabeden pulların bazı sinemalarda parası halktan alındığı halde yapıştırılmadığı hakkındaki şikâyetleri yazmıştık. Bunun üzerine derhal tahkikata geçilmiştir.

Diğer taraftan bazı sinema sahipleri vilâyete müracaat ederek, biletlerle beraber verilmekte olan verem mücadele cemiyetine ait şefkat pullarını halkın almadığını bildirmişler ve kendilerinin bunları satmaktan istisna edilmelerini istemişlerdir. Halbuki vilâyetin tetkiklerine göre, halkın bu pulları memnuniyetle aldığı ve böylelikle kısa bir zamanda 10 bin lira toplandığı anlaşılmıştır.

Bu sinemaların sırf adamlarına fazla iş olmasın diye bu şekilde bir iddiada bulundukları anlaşılmıştır. Bugünlerde vilâyette sinemacıların iştirakile bir toplantı daha yapılacak ve pulların muntazam bir şekilde satışı için kararlar alınacaktır. Bu meyanda mezkûr pulların biletlere evvelden yapıştırılması da düşünülmektedir.

Verem Mücadele Balosu

Erenköy dispanserinin genişletilmesi için bu ayın 15 inde Taksim şehir gazinosunda verem mücadele cemiyeti tarafından bir balo verilecektir.

Üniversitede yeni bir imtihan

Üniversite son sınıfında muvaffak olamıyan talebeler için yeniden bir imtihan açılması kararlaştırılmıştır.

KÜÇÜK HABERLER

MAARİF, ÜNİVERSİTE:

★ Büyük Türk şairi Ali Şir Nevainin 500 üncü yıldönümü münasebetile bu pazartesi gnü saat 17 de Üniversite konferans salonunda büyük bir ihtifal yapılacaktır.

★ Üniversitede sömestr tatili bu ayın 12 sinde başlayıp 3 martta bitecektir.

★ Badema talebe velileri mekteplere davet olunmıyacak, talebelerin vaziyetleri ve haklarındaki dilekler tezkere ile kendilerine bildirilecektir.

TİCARET ve SANAYİ:

★ Dün Almanyaya 50 bin liralık tütün satılmıştır. Üç gündenberi Almanyaya gönderilen tütünlerin miktarı bu suretle yarım milyon lirayı bulmuştur.

★ Dün şehrimiz gümrüğüne Bulgaristandan 250 bin kilo odun kömürü, Romanyadan demir fıçı, demir levha, kâğıt, sam, mukavva, sigara kâğıdı, ateş tuğlası, cibre, demir yol levhaları, anilin boya, amonyak, porselen eşya, mekik, kundura levazımatı, gazete kâğıdı, karton, demir yolu ray halkaları, eczayi tıbbiye gelmiştir.

★ Hariçten madeni eşya getirtmek üzere asılmış olan 800 bin liralık akredifin sür'atle kullanılması hakkında görüşülmek üzere dün madeni eşya birliğinde bir toplantı yapılmıştır.

MÜTEFERRİK:

★ Amerikanın Ankara sefareti başkâtibi mezunen memleketine gitmiştir. Mayısta vazifesine dönecektir.

★ Taksi tahdidatının kaldırılacağı hakkındaki haberlerin şimdilik doğru olmadığı Ankaradan bildirilmektedir.

★ Gümrükler umum müdürü şehrimize gelmiştir.

★ Brezilyadan 25 bin çuval kahvenin limanımıza müteveccihen yola çıkarıldığı öğrenilmiştir.

HALK Filozofu

Son Balo

Atatürk, so nbalo gecesini Bursada yaşadı. Son defa, orada dansetti. Son defa o baloda eğlendi. Sonra, amansız hastalık, onu bırakmadı. Yatağa düşürdü. Aylarca ıztırap çektirdi.

Bursadaki balonun hatıraları artık tarihî bir kıymet taşıyor. Muharrir arkadaşımız Nizamettin Nazif, tesadüfen o baloda bulunanlar arasında idi. Bu enteresan gecenin hatıralarını, olduğu gibi, yazdı. Bu harikulâde güzel yazı serisi, bundan birkaç ay evvel «İkdam» da neşredilmişti.

Bizim gazetelerin idare ve muhasebe kısımlarında çalışan çok kıymetli arkadaşlarımız vardır. Okuyucular için, bir gazetenin candamarı olan idareci arkadaşlar meçhuldür. Sevdiğimiz bu insanlar arasında bir de Ali Gümüş vardır. Ali Gümüş son günlere kadar, bizim gazetenin idare âmirlerinden idi.

24 sene Babıâli yokuşunda emek vermiş, işinin ehli ,mütevazı bir meslekdaş olan Ali Gümüş, son günlerde şahsî teşebbüs ve gayreti ile açtığı bir tabı ve neşriyat müessesesinde, Nizamettin Nazifin «Son Balo» ismile yazdığı o tarihî gecenin hatıralarını zarif kapaklı küçük bir kitap halinde bastırmıştır.

Fazla yazmıyorum. Anlıyorsunuz ki, cidden güzel bir hatıra olan «Son Balo» eserini ve kendisine sempati duyduğum Ali Gümüşe reklâm yapıyorum.

Bu reklâm, «Son Balo»nun da, «Ali Gümüş»ün de hakkıdır.

REŞAT FEYZİ

İstanbul radyosunun tesisinden vazgeçildi

İstanbul radyosunun tekrar işletilmesi hakkında yapılan teklif bitmşitir. Neticede şimdilik İstanbul radyosunun işletilmesinden vaz geçilmiştir. bu yolda bazı tesisat noksanları da işletmenin tehirine sebep olmuştur.

Bir muhtekir tevkif edildi

Toptan olarak düzünesi 230 kuruşa satılması icabeden elektrik cep feneri pillerini 325 kuruşa satan Sirkecide elektrikçi Salamon Eskinazi Sultanahmet 2 inci sulh ceza mahkemesine verilmiştir.

Maznun: «Ben bu pilleri 270 kuruştan aldım!» demiştir. Neticede tevkifine karar verilerek tevkifhaneye gönderilmiştir.

5 milyon liralık manifatura getiriliyor

İngiltereye ısmarlanan 5 milyon liralık manifaturadan mühim bir kısmının yola çıktığı haber alınmıştır. Bu mallar geldikten sonra piyasada manifatura bunrranı kalmıyacaktır.

İkinci Kâğıt Fabrikasının İnşaatı Tamamlandı

İzmitteki ikinci kâğıt fabrikasının inşaatı tamamlanmıştır. Fabrika bugünlerde faaliyete geçecektir. Bundan sonra memleketin bütün kâğıt ihtiyacı dahilden temin edilmiş olacaktır. Fabrikaya lâzım süllülozun hariçten gelmesi temin edilmiştir.

Günün meselesi:

Un Fiatlarına Dün Yeni Zam Yapıldı

Et narhının yükseltilmesi kabul edilmiyerek vekâlete bildirildi

Fiat murakabe komisyonu dün toplanmıştır. Un fiatlarına zam işi de bu toplantıda tetkik olunmuştur.

Fabrikatör ve değirmenciler, Toprak Ofis buğdayları tevzi etmiye başladığındanberi piyasaya on beş günde bir (2500) ton normal buğday, (2000) ton da ekstra buğday satmaktadırlar. Normal buğdayın fiatı 9,10 kuruş, ekstra buğdayın ise 9,30 kuruştur. Değirmenciler ekstra buğdayın (500) tonunu fırancala unu, mütebaki (1500) tonu da ekmek unu için kullandıklarını ve evvelce alıcı aleyhine kabul edilmiş olan yüzde bir firanın şimdi Toprak Ofis tarafından kabul edilmediğini ileri sürmüşlerdir. Fiat murakabe komisyonu yaptığı tetkikat neticesinde bunun hakikat olduğuna kanaat getirdiğinden un çuvallarının fiatlarını 1040 kuruştan 1060 kuruşa çıkarılmasına karar vermiştir.

Bu vaziyet Toprak Ofisin eline daima normal buğday geçmemesinden ve değirmencilere lâzım gelen buğdayı vermek için arada ekstra buğday da vermek mecburiyetinde bulunmasından ileri gelmektedir.

Eskiden alıcı lehine verilen yüzde bir fira için Ticaret Vekâletine yazılmıştır. Eğer Vekâlet bu firayı kabul edecek olursa murakabe komisyonu koymuş olduğu fiattan tenzil ederek yeni bir fiat koyacaktır.

Bu vaziyet üzerine yakında belediye ekmeğe yeni bir narh koyacaktır.

KASAPLARIN ZAM TALEBİ

Et fiatlarına kasapların zam istemeleri keyfiyeti de dün fiat murakabe komisyonunda tetkik olunmuştur.

Kasaplar etin yerinde pahalı olduğunu, bu fiatla et satamıyacaklarını söylemektedirler. Komisyon kasapların iddiasını makul bulmuşsa da istedikleri fiatın çok yüksek olduğunu görmüş ve bir fiat teklif etmiştir. Kasaplar bu fiatı kabul etmediğinden her iki fiat bir rapor şeklinde Ticaret Vekâletine gönderilmiştir. Ticaret Vekâleti tetkikatını yaptıktan sonra kararını murakabe komisyonuna bildirecektir.

HER 15 GÜDE BİR NARH!

Diğer taraftan murakabe komisyonu et fiatlarına her on beş günde bir narh koymayı düşünmektedir. Buna ancak Vekâletten cevap geldikten sonra karar verilecektir.

ADLİYE Ve POLİS

Âşıkından korkup diğer sevgilisine iftira eden kadın!

Üsküdarlı genç bir kadın kendini aldatan adamın tehdidine nasıl kanmış?

Dün asliye 6 ıncı ceza mahkemesinde garip bir iftira davasına bakılmıştır.

Davacı Niyazi ismindeki genç, davasını şu suretle anlatmıştır:

«— Bir müddet evvel bu bayan beraber yaşadığı Ziya adındaki delikanlı tarafından bir taarruza uğradı ve boğazından bıçakla kesilmek istendi. Fakat yetişenler onu muhakkak bir ölümden kurtardılar. Sonra efendim, Leylâ Üsküdar mahkemesinde bir yaralamak davası açtı. Fakat işin garip tarafı dava ettiği adam kendisini yaralıyan Ziya değil.. bendim.

Bundan evvel de karakola müracaatlarda bulunmuşlar ve ben polis tarafından yakalandım. Günlerce, gecelerce karakollarda, müdiriyetlerde dolaştım, durdum. Fakat nihayet mahkemede men'i muhakeme kararı aldım. Temize çıktım. Şimdi ben de ondan davacıyım. Hakkımı istiyorum.»

Leylâ ise yorgun, nevmit bir sesle şunları söylemiştir:

«— Bundan bir müddet evvel Ziya ile seviştik ve beni alacağını söyliyerek iğfal etti. Bâkire bir halde aldığı anamın, babamın evinden bu yüzden kovuldum. Benimle bir zaman düştü, kalktı. Sonra terketti. O sıralarda bu Niyazi ile tanıştım. Benim halime çok acıdı. Muhakkak evlenmemizi ve benim bu vaziyetten kurtulmamı istiyordu. Tabiî kabul ettim. Nibıraktı. Artık anam ve babamla barıştırdı. Onların evine getirip bıraktı. Artık ana mve babamla oturuyordum. Yakında da evlenecektik.

ÇİRKİN BİR TEHDİT

Fakat nasılsa bütün bunlardan haberdar olan Ziya bir gün eve geldi ve benimle bir sürü kavga etti. Evlenmekliğimi istemiyordu. Beni kıskandığını söylüyordu. Tabiî ben de karşılık verdim. O zaman kızdı. Beni yakaladığı gibi:

— Seni gebertirim!

Diyerek gırtlağımı çıkardığı bıçakla kesmeğe başladı. Dar kurtuldum elinden. Çıkıpgiderken de:

— Bunu benim yaptığımı söylersen seni öldürürüm. Beni Niyazi yaraladı diye polise şikâyet et. Yoksa hakkında gelirim.

Dedi. Ben de korktum. Onun dediği gibi yaptım. Fakat mahkemede iş meydana çıktı. Niyazi kurtuldu ve Ziya da altı ay yirmi beş gün hapse mahkûm oldu. Şimdi hapishanededir. Eğer böyle olmasaydı çok azap duyacaktım..»

Neticede dava şahit celbine kalmıştım.

Haricî Ticaret

Basra yolu yerine Süveyşle ticarî münasebet yapılması tetkik ediliyor

Amerika ve diğer memleketlerle Basra yolu yerine Süveyşle ticarî münasebet yapılması hakkında tetkiklerde bulunulmaktadır.

Basradan memleketimize kadar olan nakliyat demiryollarının darlığı ve vagonsuzluk yüzünden müşkülâtla yapılmaktadır. Halbuki Süveyş yolile müşkülât kalkacak ve vapurlar doğrudan doğruya limanımıza veyahut İskenderuna gelebileceklerdir. Haricî ticaretimizin inkişafı için halen yapılan esaslı tetkikler neticesinde bu mevzu da gözden geçirilmektedir.

Lüks ayakkabılar için garip bir iddia ve neticesi!

Fiat mürakabe komisyonu azalarından bazılarının ayakkabı fiatlarındaki fiat yükselişini ihtikâr addetmedikleri söylenmektedir.

Bunlar, normal zamanlarda da Beyoğlunun lüks mağazalarında 30 - 40 liraya kadar ayakkabı satıldığını ve bunları alanların orta halli halktan ziyade çok zengin kimseler olduğunu söylemektedirler.

Yine iddialara göre, orta halli halkın almakta olduğu ayakkabılarda fazla bir fiat yüksekliği yoktur. Nihayet normal zamanlara göre fiatlar 2 - 3 lira kadar artmıştır. Ve neticede bu da deri ve diğer malzemelerin pahalılığından ileri gelmektedir.

Maamafih tetkiklere devam edilmekte ve bilhassa ekseri halkın almakta olduğu ayakkabılar üzerinde durulmaktadır.

Kızılay Alemdar Nahiyesinin kongresi

Kızılay Alemdar nahiyesi 1940 - 1941 kongresi yarınki cumartesi günü saat 16 da Gülhane parkı methalinde Alayköşkünde yapılacaktır. Bu münasebetle Alemdar nahiye reisliğinden aldığımız bir mektupta kongraya azalar davet olunmaktadır.

Küçük Deniz Vasıtaları Tekrar Çalışabilecekler mi?

Yelkenli ve motörlü küçük deniz vasıtalarının çalışmaları hakkında yeni bir karar verilmek üzeredir. Bu vesaitin evvelâ resmî dairelerin nakliye ihtiyacını temin etmesi kararın hedefini teşkil edecektir. Ancak bu ihtiyaç temin olunduktan sonra bu vesait hususî nakliyat yapabileceklerdir.

Zarar eden ve kayışı eskiyen Tünel tatil edilecek mi?

İngiltereye Tünel için bir kayış ısmarlandığını yazmıştık. Fakat bunun gelmesinin 4 - 5 ay süreceği halbuki şimdiki kayışın ancak 2 - 3 ay dayanabileceği anlaşılmıştır. Binaenaleyh o vakit seferlerin tatili icabetmektedir.

Diğer taraftan Tünelin zarar ettiği, günlük hasılatın 250 lirayı geçmediği de öğrenilmiştir.

DIŞ POLİTİKA

Fransız - Alman görüşmeleri

Yazan: Ahmet Şükrü ESMER

Siyasî faaliyetin ağırlığı, Fransa ile Almanya arasındaki münasebetler üzerinde toplanmıştır. Muhtelif kaynaklardan gelen haberler, Almanyayı temsil eden büyük elçi Abetz ile Vişi hükûmetinin murahhası olan Amiral Darlan arasında Pariste müzakereler olmuştur. Alman istihbarat bürosu, görüşmelerin mevzuunu, «Fransız milletinin umumî siyaseti» olarak tarif etmektedir. Londra radyosu da görüşülen meseleleri üç kısma ayırıyor:

1— Lavalin tekrar Vişi kabinesi içine alınması;

2— Fransız donanmasının mukadderatı;

3— Pariste kurulan yeni siyasî partinin vaziyeti.

Paris görüşmelerinin yapılmasını istilzam eden vaziyet, 13 birinci kânundanberi Vişi hükûmetile Almanya arasındaki münasebetlerin ziyadesile gergin bir halde bulunduğunu anlatmaktadır. Almanyanın Vişi hükûmetile işbirliği yapmak için Lavalden istifade etmek istediği bir sırada bu Fransız poltikacısının kabineden atılması gerginliğe âmil olmuştur. Bundan sonra Almanya, Vişi hükûmeti üzerine ağrlığı gittikçe artan bir tazyik yaparak Peteni Laval ile barıştırmağa muvaffak olmuştur. Fakat Peten bundan sonra da Lavali kabinesi içine almamakta ısrar ettiğinden Almanya yeniden tazyik icra etmeğe başlamıştır. Bu defa Almanyanın kullandığı tazyik vasıtası, Pariste Alman elçisine yakın bazı Fransızlardır. Malûm olduğu üzere Almanyanın Vişi hükûmeti nezdindeki büyük elçisi Abetz Fransız politika hayatının yabancisi olan bir sima değildir. Abetz harpten evvel de Pariste faaliyette bulunmuş ve bu faaliyeti Daladye hükûmeti tarafından tehlikeli görüldüğünden memleketten ihraç edilmişti. Fransanın sukutundan sonra Fransaya elçi olarak gelen Abetz ,eski arkadaşlarını etrafına toplıyarak, Vişiyi, Almanya ile «işbirliği politikası» adını verdiği bir siyasetin takibine imale etmeğe çalışmıştır. Abetze göre, Laval bu işbirliğinin sembolüdür. Binaenaleyh Laval kabine içine alınmadıkça, Almanya, Vişi hükûmetinin iyi niyetinden emin olamaz. İşte bu tazyik altındadır ki Peten 13 birincikânunda azlettiği ve hattâ bir rivayete göre, tevkif altına aldırdığı Laval ile barışmıya muvafakat etmiştir. Belki de aynı tazyik altında Lavali kabinesinin içine almıya razı olacaktır.

Vişinin, Pariste kurulan yeni siyasî parti hakkındaki görüşüne gelince; bu görüş de Liyon radyosu tarafından izah edilmiştir. Vişi Paristeki partiyi kuranları, «Petenin siyasetine devamlı surette aleyhtarlıkta bulunmuş kimseler» olarak vasıflandırmaktadır.

Anlaşılıyor ki parti şimdi Lavalin kabineye alınmasında ısrar edecektir. Milli birliği kurmak gayesile Laval ile barışmıya razı olan Peten, belki ayni düşünce ile kendisini kabinesine almıya de muvafakat edecektir. Fakat Mareşalin bundan daha ileri gideceği çok şüphelidir. Çünkü Peten, kendisini Fransız milletinin mukadderatına hâkim vaziyette addetmektedir. Herşeyden ve her işten yalnız kendisinin mes'ul olduğunu tekrar tekrar söylemiştir. Bu mes'uliyete kimseyi iştirak ettirmediği gibi, Fransız milletinin mukadderatile alâkadar icraat ve faaliyete de kimseyi karıştırmamaktadır.

Bununla beraber, Almanyanın elinde de binbir tazyik vasıtaları vardır. Üzerine yüksek ve tarihî bir vazife almış olan yaşlı, fakat metin Mareşal ile, yalnız Fransanın değil, bütün bir kıt'anın fatih vaziyetinde bulunan bir devlet arasındaki politika mücadelesinin neticesi her tarafta merak ve alâka ile beklenmektedir.

Mühim bir konferans

Musiki üstatlarımızdan Hüseyin Sadettin Arel tarafından dün Beyoğlu Halkevinde «Sumerliler ve medeniyete hizmetleri» mevzulu çok enteresan bir konfrans verilmiştir.

Son Telgrafın Edebî Tefrikası: 22

BİLLÛR KÖŞK

BÜYÜK AŞK ROMANI

SELÂMİ İZZET

«Yeşilköye geleceğine de memnun oldum. Nihayet beni hatırladın demek. Yapmak istediğin şeyler hakkında seninle konuşmak isterim. Mademki tavsiyelerimi dinliyeceksin, ben sana doğru yolu tavsiye etmekten geri kalmıyacağım. Ana sözü dinleyen yanılmaz.»

Cemal mektubu okuduktan sonra göğüs geçirdi:

«Hiç değişmemiş diye söylendi. hep o eski kadın!.. Lemandan tek kelime bile bahis yok... Neyse, ben bir kere gider konuşurum. Yüz yüze gelince onu nasıl olsa razı ederim.»

Bu mektubu Lemana göstermedi, çünkü gösterilecek mektup değildi. Fakat Cemalin annesinden ve annesinden gelen mektuptan konuşmaması Lemanı bütün bütün telâşa düşürdü, endişelerini arttırdı.

Leman mektubun Sâbireden geldiğini derhal anlamıştı. Cemalin mektubu göstermeyişi onu çok üzdü. Esasen Sâbirenin oğlu ile evlenmesine razı olmıyacağına emindi, bu emniyeti artık kat'ileşti.

Bir hafta mütemadiyen kar yağdıktan sonra hava biraz kırıldı ve duruldu. Bulutlar dağıldı, ılık bir güneş etrafı ısıttı. Fakat rüzgâr gene sert ve soğuk esiyor, hararet düşüyordu.

Ertesi gün gene şiddetli bir kar başladı ve bir sabah uyandıkları zaman her tarafı donmuş gördüler. Ağaç dallarından salkım salkım buzlar sarkıyordu. Afife bu karakış manzarası karşısında, saatlerce balkon kapısından ayrılmıyor, güneşin karlı vadilerdeki parlak iltimalarını seyretmeğe doyamıyordu.

Bir pazar günü kapının önünde bir otomobil durdu; Zeki oğlu ile beraber indiler. Zeki Bey Lemana:

— Sizi merak etti dedi; kar içinde köyde mahsur kaldınız sandık.

Şefik Afifeye hitap etti:

— Sonra şehre bir de güzel kız getirdik. Gelecek cumartesi «kayakcılar klübü» Alemdağında müsabakalar tertip etti. Sizi davete geldik.

Cemal gayet soğuk mukabele etti:

— Buradan Alemdağına bu havada gidilmez. Bir kere otomobil bulamayız.

Zekiler, baba oğul, gelip Afifeyi alacaklarını söylediler. Leman dedi ki:

Kayakla kaymadıktan sonra bu eğlencenin zevki yoktur.

Afife atıldı:

— Öğrenirim anne..

Şefik derhal atıldı:

— Bir iki saatte Afife hanıma ben öğretirim!..

Cemalin kaşları çatılmıştı, fakat Zekiler o kadar ısrar ettiler ki, nihayet kayakcıların davetini kabul etmek mecburiyetinde kaldı. Cumartesi günü gelip onları alacaklardı.

O gün Alemdağı çok kalabalıktı. Kayakcıların geleceklerini haber alan birçok meraklı ve mütecessis, havanın karlı olmasına rağmen dağa koşmuşlardı.

Şefik, bir ağacın altında, düz bir yerde Afifenin ayaklarına kayakları taktı, sonra kızın kolundan tutup kaydırmağa başladı.

İki genç, esen soğuk rüzgârı ciğerlerine doldurmaktan zevk duyuyorlardı. Afife arada sırada arka üstü düşecekmiş gibi oluyor, Şefik belinden yakalıyordu.

Bu talim uzun sürmedi, Afife kayağa pek çabuk alıştı ve nihayet sadece Şefikin elinden tutup yavaş yavaş kaymağa başladı. Bir saat sonra Şefik de kayaklarını takdı ve genç kızı biraz daha sür'atle kayıdrmağa başladı.

İki genç, tam iki saat, kâh elele, kâh kolkola kaydılar. İki saat sonra Afife alıal, morumor Şefiğin annesile beraber oturan Lemanın yanına geldi:

— Anneciğim dedi ,bilemezsin kayak ne zevkli şey!..

Bir müddet kayaklarını çıkardılar, konuştular, sonra tekrar taktılar ve gene kolkola girip uzaklaştılar.

Şefiğin annesi iki gencin arkalarından baktı, sonra Lemana döndü:

— Biribirlerine nekadar yakışıyorlar! dedi.

Ve kadın içinden: «Tam oğluma lâyık bir kadın« diye düşünüyordu. Görünüşte Cemaller zengin ve rabıtalı bir aile idi. Afife tek çocuktu. Zekiler ise fakir değillerdi amma, ellerindeki avuçlarındakini sarfediyorlardı. Kızlarına verecek paraları olmadığı içindir ki, Faikaya kısmet çıkmıyordu. Şefik de kolay kolay zengin bir kız bulup evlenemezdi. Malûm ya, para parayı çeker derler. Eğer Cemaller hakikaten zengin iseler, Afife Şefik için hem biçilmiş kaftan, hem de devlet kuşuydu. İki gencin arasında başlıyan samimiyeti teşvik etmek lâzımdı. Bunun için de Lemanı hoş tutmak, ona hoş görünmek şarttı.

Şefik ile Afife kalabalık arasından çıkmışlar, karlı bir meydanda yanyana kayarak uzaklaştılar.

Afife:

— Ah bir kere adamakıllı öğrensem diyordu, rüzgâra karşı ok gibi uçmak ne güzel!..

Şefik, Afifenin elini biraz daha sıkarak mukabele ediyordu:

— Evet, sizinle böyle ömrüm olduka beraber olmak ne saadet!..

Durdular. Afife:

— Çok uzaklaştık, artık dönelim! dedi.

(Arkası var)

AVRUPA HARBİNİN YENİ MESELELERİ

Vişi Hükûmetinin vaziyeti

Almanyanın, İngiltereye karşı girişeceği ilkbahar taarruzu, Vişi hükûmetine karşı açılan siyasî taarruzla başlamış demektir.

Vişi zaman zaman, politika sahnesinin ön plânına geçer. Pariste yeni bir siyasî partinin kuruluşu hakkındaki haber Vişiyi gene ön plâna atmış bulunuyor. Ayni zamanda bu kuruluş Vişi hükûmeti için buhranlı günlerin yaklaşmakta olduğunu haber vermektedir.

Bir defa Fransa vaziyeti tetkik edildiği zaman, herşeyden önce onu gözönünde tutmak lâzımdır. Ortada bir Fransa kalmamıştır. Organize bir Fransa yoktur. Şu ve bunu yapmak istiyen bir tarım Fransızlar vardır. Dö Gol Fransanın kurtuluşunu, İngiltere ile mücadeleye devam etmekte görüyor. Laval, Fransanın İngiltere leyhine Almanya ile ittifak hazırlamakta harbe iştirakine taraftardır. Peten, haziranda Almanya ile imzaladığı mütarekenin hükümlerine sadık kalarak, mücadelenin inkişafını beklemeği faydalı addeder. Veygand Petenden ayrılmamakla beraber, herhalde birisinin Alman nüfuzuna tâbi, Vişi de, diğerinin de Alman nüfuzundan uzak şimali Afrikada bulunması, ister istemez bir fark yaratmaktadır.

Böyle başlıca üç cereyan arasında en ihtiyatlı politika şüphesiz, Petenin intizar siyasetidir. Fakat Mareşal bu siyaseti uzun zaman takip edebilecek mi? İşte Vişi ön plâna geçiren vaziyet budur. Vişinin Peten tarafından çizilen bu intizar politikasını takip güçlüğe maruz kalması, Almanyanın tazyikinden doğmaktadır. Almanya, haziranda Peten ile mütareke imzaladığı zaman, İngiltereye karşı girişeceği taarruz ile harebeyi nihayetlendireceğini ümit etmişti. Bunun için İngiltereye karşı mücadelesinde işine yarayacak olan limanların ve sahillerin kendisine tesliminde ısrar etti. Fakat Akdenizdeki Fransız üsleri ve Fransız donanması Vişi hükûmetinin elinde kaldı.

Eğer Almanya İngiltereyi yalnız Manş sahillerinden istifade ettirmekle mağlûp edebilseydi, Vişi hükûmeti tarafından takip edilen intizar politikası hakkında bir söz söyleyeceği olamazdı. Fakat İngiliz-Almanya mücadele etmek için Fransanın da yardımına ihtiyacı var. Bu ihtiyaç geçen eylûlün ortasında İngiltereye karşı yapılan şiddetli hava hücumlarının netice-sinde kalması üzerine hissedilmiştir. Şüphe hatırlardadır ki Hitler uzun bir seyahat yaparak Franko ve Peten ile görüşmüş ve Mareşal Petenin Almanya ile işbirliği yapmak hususunda bir vait de koparmıştır. Fakat anlaşılıyor ki bu «işbirliği» hususunda Almanya ile Vişi arasında ehemmiyetli bir ihtilâf var. Petenin işbirliğinden anladığı, İngiltereye karşı mücadeleden sonra bir Fransa, Alman mukarenetidir. Delphin antant kordiyali yerine, Hitlerin, Kayyoların tavsiye ettikleri bir Alman politikası. Diğer taraftan Almanya, işbirliğini, İngiltereye karşı açtığı muharebede Fransanın fili yardımı şeklinde anlamaktadır. Ve Laval de bunu manada anlıyor. Laval Vişi kabinesinde kaldıkça, Petenin bu ümit ile edilebileceği ümit edilmiyordu. Fakat henüz malûm olmayan sebeplerle Petenin Laval ile arası açıldı ve ihtiyar Mareşal, başvekil muavinini ve hariciye nazırını 13 birinci kânunda azletti. Bundan sonra Vişi hükûmetile Almanya arasındaki münasebetler de inkıtaa uğradı. Almanlar, Lavalin azlini hazmetmediler ve Vişi hükûmetini tazyik ettiler. Nihayet bu tazyik karşısında Peten Laval ile barıştı. Bu, Alman politikası için bir zaferdi. Fakat, zafer tam değildi. Çünkü Peten Laval ile barışmış olmakla beraber, onu kabinesi içine almıya yanaşmadı. Almanyanın hedefi, Peteni Laval ile barıştırmaktan ibaret değil, Lavalin kabine içine alınmasıdır. Hattâ nihaî gaye bu da değildir. Fransanın İngiltereye karşı yardımını temin etmektir. Anlaşılan Peten buna pek yanaşmadığından Almanya tazyikini arttırmıştır. Bu tazyik, Pariste Almanlara tâbi olan bazı Fransızlar tarafından çıkarılmakta olan «Nouveau Temps» gazetesinde Vişiye hücum eden bazı yazıların çıkmasile başlamıştı. Alman organı, Vişi hükûmetindeki bazı uzuvları, Almanya ile işbirliği yapmıya yanaşmamakla itham etti. Gazeteye göre, bunlar Laval ile Peten arasındaki son mülâkatın neticesini suya düşürmeğe çalışmaktadırlar. Bunlar Vişi kabinesinde kaldıkça, Almanya ile Fransa arasında bir işbirliği kurulamaz.

Bunlar kimlerdir? Paris gazeteleri isim zikrederek yalnız Lavali «atlatan» Flandene hücum etmekle beraber, askerî unsurlardan başka diğerlerinin tamamen değişmesi lüzumunu ileri sürmüştür. Yani Peten, Hutzinger ve Darlandan başka diğer kabine azalarının çekilmesi icap ettiği bildirilmektedir.

Fakat anlaşılıyor ki bu gazete yazıları, arkasından gelecek daha büyük taarruzun hazırlığı imiş. Filhakika dün gelen haberler bu daha büyük taarruzun mahiyetini anlatmıştır: Pariste Alman elçisi Abetz ile temasta bulunan bir takım Fransızların yeni bir siyasî parti kurdukları haber verilmektedir. Paris radyosunun da kuruluşunu ilân ettiği bu parti, İngilterenin mağlûbiyetinden sonra değil, İngilterenin mağlûbiyetinden evvel Almanya ile Fransa arasında bir işbirliğine taraftardır. Harpten sonraki işbirliğinin şartlarından biri de Fransız müstemlekelerinin Almanya ile birlikte istismarıdır. Bunun bir Fransız hareketinden ziyade bir Alman hareketi olduğu gözönüne getirilecek olursa, Vişinin nasıl bir vaziyetle karşılaştığı tahmin edilebilir. Dün bildirildiğine göre Amiral Darlan Parise gitmiştir. Diğer taraftan Veygandın, Fransızları Petene sadık kalmıya davet eden nutku da dikkate lâyıktır.

Anlaşılan, Almanyanın, İngiltereye karşı girişeceği ilkbahar askerî taarruzu, Vişiye karşı girişti. ği siyasî taarruz ile başlamıştır.

* *

Merak

Kadın — Çok teşekkür ederim, hediye ettiğiniz ipekli çorap bağlarını aldım. Pek şık doğrusu!

Erkek — Bendenizde bugün bilhassa onları görmiye koştum. Bakalım, bacaklarımıza nasıl gelmiş diye!

Biz Bize

Bıçı, sür'ati temin etseler

Hatırlarsınız, bir zamanlar da tramvayların gayet ağır gittiğinden şikâyet olurdu. Gazeteler yazardı. Tramvay idaresi şu cevabı verirdi:

— İstanbulda yolcu çok. Bizde, onun için hatlara fazla araba sevkediyoruz. O kadar çok araba setere çıkarmak mecburiyetinde kalıyoruz ki, hatlar doluyor. Arabaların daha fazla sür'atle gitmesine imkân yoktur.

Bu esbabı mucibeyi ileri sürenlere şunu hatırlatmak isteriz. Bugün, arabalar, ihtiyacı karşılamak şöyle dursun, kimya halinde görünüyor. Yani o kadar seyrek..

Acaba, bugün dolu değil, hattâ bomboş olan aynı hatlar üzerinde biraz daha fazla sür'at temin etmek mümkün değil midir?

Belki, bugün de, bir başka esbabı mucibe ileri sürülecektir.

Kabahati, kim üzerine alır?. Vaziyet şu ki, arabalar, bugün, eskisinden daha ağır aksak gidiyor.

BURHAN CEVAT

Yeni iaşe teşkilâtı

Haber aldığımıza göre, kurulması için tetkikler yapılmakta olan iaşe teşkilâtı üzerinde henüz kat'i bir karar verilmemiştir.

Teşkilâtın bir müsteşarlık ve iki umum müdürlükten veyahut da Ticaret Vekâleti müsteşarlığına bağlı iki umum müdürlüken müteşekkil olması üzerinde durulmaktadır. Umum müdürlüklerden biri iaşe ve diğeri fiat mürakabe işlerine bakacaktır. Bu umum müdürlüklerden birine Ticaret Vekâleti müdürlerinden Talhanın getirileceği söylenmektedir.

DOKTOR DİYOR KI

Ağız Bakısı

— 4 —

İştihamızın daima yerinde olması, hazmin kolaylıkla vukubulması ve nefesin kokmaması için ağzımızın sıhhatine dikkat etmemizde pek lâzımdır. Bu sebeple ağzımızı ve dişlerimizi mütemadî surette korumamız lâzımdır. Bir defa yemek yedikten sonra, yani sabah, öğle ve akşamları muhakkak surette dişlerimizi herhangi iyi bir macunla fırçalamalı ve dişlerimizin arasında kalan yemek artıklarını çıkarmalıyız.

Ağzı sık sık su ile çalkalamak, dişlerin temizliğini ve iyi muhafazasını temin eder. Gargara edilen suyun içine birkaç damla nanesuyu ilâve etmek te iyi olur.

Sonra, ele alman şeyleri ağıza koymadan evvel yıkamak cihetide daima gözönünde bulundurulmalıdır. Çünkü bunların bazı sarî hastalıklı adamlar tarafından ele alınmış olması ve bu yüzden hiç beklenilmedik bir hastalığa kapılmak ihtimali mevcuttur. Hülâsa ağzımızın sıhhatine çok dikkat etmek lâzımdır. Bilhassa çocuklarda...

MAHKEMELERDE:

On liralık ceketi 25 liraya satmışlar

Zavallı köylünün cebinde kalan 35 lirayı da cüzdanla çarpmışlar..

Memleketnen yeni gelmiş, saf ve temiz bir köylü ...Yaşı kırk kadar var. Kemali safiyetle, başından geçenleri anlatıyor:

— Köyden yeni geldim.. Sırtıma Pekçe bi rşey alayım diye, yeni camide dolanıyordum. Elbisecilere baktım.. Pahalı.. Tahtakalede, handa hemşehriler var. Onlar çoktan burada duruyorlar. Onlar daha iyisini bilirler, nerede ucuz bulurum. Tahtakaleye gidecektim. Yolda karşıma şu kadın çıktı. Elinde bir meşin ceket vardı.

— Arslanım, dedi. Palto arıyorsan, bende iyi bir meşin ceket var. Bu, paltodan iyidir. Su geçmez, çürük işlemez. Hem de ucuza vereceğim. Bir defa bak.

Cekete baktım.. Hoşuma gitti. Biz, rençber adamlarız. Bize böyle şey yakışır.. Soğukta, karda, yağmurda...

— Gey, dedi.. Sırtına gey de, boyuna bosuna bak.

Yenicamiin yanında, ceketi sırtıma geydim.. Tamam..

— Bak, sanki sana göre biçilmiş, Ne de yakıştı! dedi..: Sahi de, bana biçilmiş gibiydi.

— Ne istiyorsun buna hemşire? diye sordum.

— Otuz lira! dedi.

Benim o kadar çok param yok. Altmış lira param var. Geleli bir hafta oldu. Daha iş bulamadım. İşsiz gezersem, ne yaparım?. Otuz lira veremiyeceğim.

— O kadar veremem! dedim.

Derken, yanımda, şu bıyıklı adam peydahlandı..

— Hemşire. Bakayım şu cekete dedi.

— Bak! dedi, o da...

Bu baktı, baktı.

— Kaça veriyorsun? dedi.

— Otuz lira... Dedi kadın.

— Otuz lira çok, yirmi beş lira veririm. Dedi bu... Kadın:

— Olmaz! dedi..

Pazarlığa giriştiler.. Derken, şu öbür adam geldi. (Diğer bir maznunu gösteriyordu) cekete o da baktı. O da sordu. Kadın ona da «otuz lira» dedi.

Ben, artık yürüyordum. Bu adam peşime takıldı.. Beraber geliyor. hem de bana lâf söylüyor:

— Ceket çok iyi ceket.. Otuz değil elli lira bile eder. Amma, kadın farkında değil. Benim param olsa, hemen alırdım. Otuz liraya al, babanın oğluna kırk liraya sat... Sen neye almadın kuzum bu ceketi?

— Param yok o kadar.. dedim.

— Benim de param yok.. Yirmi liram var. Yirmi liraya verse alırım amma, vermezki... dedi.

Ondan sonra ağzımdan girdi, burnumdan çıktı, beni kandırdı. Döndük.

— Ben onu sana yirmi beş liraya alırım, hiç merak etme! dedi.

Kadın, bıraktığımız yerde, bu bıyıklı adamla hâlâ pazarlık ediyordu. Bu:

— Yirmi beş liradan fazla vermem.. İşine gelirse, dedi, yürümeğe başladı. Biraz uzaklaşırken, kadın, arkasından doğru seslendi.. Bu, duymadı.

Bu benim yanımdaki şeytan,

— Teyze, teyze.. Bırak onu.. Ceketi biz alacağız! dedi. Yirmi beş lirayı biz de veriyoruz,

— Yirmi beşe olmaz, yirmi yedi buçuk! dedi.

— Canım uzun etme, yirmi beş lira iyidir işte.. Bu da fıkara adam. Sırtına giyer ısınır da, sana dua eder. dedi. Kadın da:

— Peki, dedi. Haydi, verin bakalım parayı..

Bıyıklı adam, karşıdan tekrar göründü. Bu yanımdaki:

— Aman, geliyor.. Fazla verecek. Kadın da ona satar. Parayı çabuk say! dedi. Acele, koynumdaki cüzkanarörkYHsıZ ; dana davrandım.. Çıkarıp yirmi beş lirayı verdim.. Ceketi aldım. Kadın parayı aldı, gitti. Bu bıyıklı bizim yanımıza geldi.

Kaça aldınız? dedi.

— Yirmi yedi buçuk! dedi öbürü:

— Vah vah.. Ben kaçırdım.. Size iki buçuk lira kâr vereyim de, otuza bana verin.. Almadığıma pişman oldum.. dedi. Öbür şeytan da:

— Olmaz.. vermeyiz.. Kendi giyer. Hiç bu ceket otuz liraya verilir mi? dedi. Bana da bir göz işareti etti:

— Verme! diye..

Hani benim hemen aklım yatıyordu: Beş lira kâr.. Otuz liraya verecektim.

Bu bıyıklı:

— Siz bilirsiniz.. dedi.. Gitti.

Bu şeytan, ceketi sırtıma giydirdi. İki yakasından tutup çekti.. Tartakladı. .

— Bak, ne güzel oturdu.. Haydi güle güle gey.. Sağlıcakla ,dedi, bu da gitti.

Tahtakaleye, hana gittim.. Hemşehrileri buldum. Ceketi gösterdim.

— Etmez, dediler.. Yirmi beş lira etmez.. Seni kandırmışlar.. Bu meşin değil, muşamba...

Bu lâflardan karnım bulandı.

— Götürüp bir anlayana gösterelim, dedim.

Hemşehrilerin Mercanda bir tanıdıkları varmış.. Ona gösterdik.

— On, on beş lira eder.. dedi, Seni kandırmışlar.. Onlar, tavcıdır. Polise git.

Yolda giderken, elimi cebime attım.. Cüzdan da yok.. Demek, öyle keşfettim ki, bu şeytan yakamı çekip tartaklarken cüzdanı aşırmış. İçinde otuz beş lira vardı.

Polise gittik.. Kadını tanıdılar.. Resmini gösterdiler.. Bunların ikisinin de resmini gösterdiler. Ben de tanıdım.

— Hah! İşte bunlar! dedim. Ertesi gün ,yine oralarda, başka birine bunun gibi bir ceketi satarken gidip kadının yakasına sarıldım. Bunlar da oradaydılar.. Kaçtılar.: Şimdi, paralarımı isterim.

Kadın, meşhur sabıkalı tavcı Hacerdir. Kendini müdafaa ediyor:

— Almasaydı, efendim, almasaydı.. Mal benim değil mi? Otuz lira da isterim ,kırk lira da.. Parasını zorla elinden almadım ya.. Mal sattım, para aldım.. Kendi gönül rzasile. Artık ben namusumla çalışıp kazanıyorum.. Ceketi yirmi

(Devamı 6 ıncı sayfada)

HALK SÜTUNU

Evlenmek istiyenler, iş ve işçi arıyanlar, şikâyetler, temenniler ve müşküller

İzdivaç Teklifleri

★ 32 yaşında, 1,75 boyunda, kumral, balık etinde ve mümtaz bir müessesede 80 lira maaşla çalışan istikbali müemmen, kimsesiz bir gencim, benimle evlenebilecek bayanda aranılan meziyetler, kendisile doğrudan doğruya mektuplaşmıya başladığımız zaman, mütekabil mütalealarla, mahrem olarak tesbit ve dermeyan edilecektir.

Yalnız alacağım kızın, 18-25 yaş arasında, sarışın veya kumral olması, boyunun 1,60 tan aşağı olmaması, bir meslek veya küçük bir servet sahibi, tenasübü endama malik bulunması lâzımdır.

Bu evsafı haiz olanların, fotoğraflarını havi mektuplarını, Son Telgraf Halk Sütunu (M. aŞhin H.) adersine göndermeleri rica olunur.

★ 25 yaşında kısa boylu kumral bir kızım. Bir fotoğrafhanede memur olarak çalışmaktayım. Fakat ayni zamanda gayet ağır başlı ve ev işlerine düşkünüm. İki bin lira kadar da birikmiş param var. Tek emelim mes'ut bir yuva kurmaktır. Kocam olacak bayın ciddî ve iş sahibi olması şarttır. Ciddî tekliflerin lûtfen Son Telgraf Halk Sütunu Bayan «Anjel»e müracaat etmelerini rica ederim.

★ 22 Yaşındayım tahsilim onuncu sınıfa kadardır oldukça zengin asil bir aileye mensubum. 60 lira maaşlı devlet memuruyum. Kilom 67, boyum 1,72 çok güzel değilsem de çirkin de değilim. Ciddî olarak evlenmek istiyorum. Eşimde aradığım yaş 16 ilâ 22 aras olmak, asil, oldukça zengin ev işlerini bilir balık eti kız veya dul nâmuslu bir aile kızı veya kadını olmasıdır. Taliplilerimin resmini ve kendi şart ve arzularını Son Telgrafta H. T. Y. E. Can rumuzuna mektupla müracaatları.

★ Harp malûllerinden başçavuşum. Derecem dörttür. Malûliyetim gözdür. Mesleğim terzilik. Lâkin müflis vaziyetteyim. Amma muhtaç sınıfından değilim eşim öldü, otuz sene hayat geçirmiştim. On üç on dört yaşında bir kızımla yaşamaktayım. Oğlum var, rabıtam yok, yuvası ayrıdır. Doğuşum Silistre, terbiyem yaşayışım İstanbulludur. Ömrümün altıda beşi İstanbulda geçmiş ırkım Türktür. Harp malûllerinin No. 551 terfih kanununun 9 cu maddesinde: (M9 askerî malûllerle izdivaç edecek muhassesatı zatiyeden sahibi maaş herhangi bir hanımın maaşı katolunmaz) denildiğine nazaran 40 ile 50 yaşları arasında hayatta erkek evlâdı olmamak terbiye ve şerefine sahip müşfik bir ana olup evlâdımı sinesine basacak herhangi bir kadının hayat arkadaşlığına muhtacım. Tip meyzuubahs değildir. Talip Bayan açık adresime veya Son Telgraf Halk Sütununda Malûl rumuzuna müracaat edebilir. Adresim şudur

Beyoğlu: Teşvikiye Raifağa camisi Şehit Mehmet S. No. 64 R. K. Görgülü.

Gelen Mektuplar

K. Y: Erenköyünden — E. H: Galatadan — B. B. H: Dünkü mektuplarınıza ilâve olarak Hasköyden, Utangaç — Evvelki mektuplarınıza ilâve olarak Hasköyden — Bay Reşat Beyoğlundan — Bayan H. Özkan (Heybeliadalı): Pangaltıdan — Bayan H. N. Y: Galatadan gönderilmiş mektuplarınız vardır. Saat 15 - 19 arasında aldırmanız mercudur. Bayan 28 Nermin — Mektuplarınız bugün adresinize gönderilmiştir.

Bayan S. G — Mektuplarınız bugün adresinize yollanmıştır.

Mühim Not: Elimizde müteaddit teklif mektupları mevcuttur. Bunlar postadan geliş sırasile dercolunduğundan zarurî gecikmelerin mazur tutulmasını ve hepsinin konulacağını bildiririz.

Bazı mektuplarda adres bulunmadığı görülmektedir. Adressiz teklifler dercedilmiyeceğinden behemehal adres konulması icap etmektedir.

Açık Konuşma

(Açıksöz) Remzi sahibinden aldığımız bir mektupta badema (Açıksöz) rumuzuna mektup gönderilmemesi rica olunmaktadır.

GÜNÜN TENKİDİ

Kadınların yeni papuçlarında sıhhî faideler

İnsan, bazı, doktorların hangi sözüne inanmak lâzım geldiğini kestiremiyor. Evet, biliyoruz ki, tedavi usulleri inkişaf ettikçe, gayet tabiî olarak, doktorun tavsiyesi de değişecektir.

Amma, her şeyin bir haddi var. Meselâ, geçenlerde, maruf bir tıp âliminin fikri olarak ileri sürülen şu mütalea karşısında, şaştım, kaldım.

Efendim, bu zata nazaran, açık başla gezmek gayet zararlı imiş! Bunun, yazı kışı yok.. Daima zararlı imiş..

Yazın, bilmem hangi hastalıklara, kışın, bilmem hangi illetlere uğrıyabilirmişiz..

Eski atalar sözüdür: Başını serin, ayağını sıcak tut, derler.

Başaçık olunca, terlemez, serin durmaz mı?. Bizim eski Atalar sözüne nazaran, başaçık olmak iyidir.

Sözü, döndürüp dolaştırıp Bayanlara nakletmeyince, içim rahat etmez. Benim de, bu tabiatim vardır. Bayanlar, bu eski Atalar sözünü, erkeklerden çok yerine getirmiye dikkat ve gayret sarfediyorlar. Şu, yeni moda kadın papuçlarına dikkat edin! Yerden ne kadar yüksek?.. Sonra, altları ne kadar kalın?. Tahmin etmem ki, Bayanların ayakları, bu kadar kalın ve yüksek papuçlar içerisinde üşüsün!

Sonra başlarına gelince.. Giydikleri şapkalar, gittikçe açılıyor. Başlarının mühim bir kısmı açıkta.. Yani, kâfi derecede havalanıyorlar. Binaenaleyh, muhterem bayanların başı, daima serin tutulmaktadır.

Yeni papuçlar, yeni şapkalar, kadınların sağlığını iyice koruyan âmillerdir. Biz, erkekler, doğuşumuzda talisiz insanlarız. Kıyafetimizde hiç bir değişiklik yapamayız. Kırk yılda bir Bob-Stil gibi bir biçim çıkar, elâleme maskara olur; hattâ, emirler, yasaklarla, bu acayip kıyafeti taşımamız dahi menolunur.

Yalnız, kadınların ayaklarını yerden bir hayli kaldıran yeni moda papuçlar, unutmayın ki, birçok erkeklerin ayağını suya erdiriyor.

20, 30, 40, 50 lira papuç parası ödiyen insanda sıhhat nâmına ne kalır ki?..

R. SABİT

Ekmek yapıcıları cemiyetinin kongresi

Dün ekmek yapıcıları cemiyeti azaları esnaf cemiyetleri merkez binasında yıllık kongrelerini yapmışlardır. Toplantıda evvelâ faaliyet ve hesap raporları ittifakla kabul edilmiş ve bilâhare idare heyeti seçilmiştir.

Bu yıl 4 bin lira bütçesi olan cemiyet 1200 lira hastaneye yardım etmiş, 200 lira Erzincan felâketzedelerine ve 198 lira da muhtaç esnafına yardımda bulunmuştur.

Birimizin Hepimizin DERDİ

Börek fiatlarında da ihtikâr mı ?

Tophanede Gecekuşu sokağında oturan bir kariimiz gönderdiği mektupta diyor ki:

«— Hergün şu veya bu maddenin fazla fiafla satılıp satılmıyacağını Mürakabe Komisyonunun tetkik ettiğini duyuyoruz. Fakat birçoklarımızın günlük gıdasını teşkil eden böreğin bazı yerlerde 50-60 ve bazı yerlerde de 100-120 kuruşa satıldığına neden müsaade ediliyor acaba?...

Alâkadarların nazarı dikkatini celbederiz.

FEDERÎ ROMAN: 46

Sen de Seveceksin!

Yazan : ETEM İZZET BENİCE

İmkânı yok. Öyle bir adam olur Nihat senil vermezdi. Herkes iyiliğini, dürüstlüğünü öğe bilmiyor. Kendi halinde, aşağı, evinin erkeği bir adam.

Ha.. evet. Orası doğru. Evinin erkeği, abdestinde namazında, ...rin en ağırı bir koca. Fakat bunlar benim gibi içli, ihtimidesinden ziyade beyni, sinirleri doyurulmak ihtiyacında olan bir kadın için hiç bir değer ifade etmiyor.

Sonra, ilâve ettim:

— Buna rağmen hiçbir vakit onu hissi duyurmadım. Daima ...nli bir zevce olarak hareket ettim. Bu dakikada da öyleyim.

— Neyse, şimdi bunları konuşmanın sırası değil. Bu adamcağızı yemeğe çağırdım. Yemek, ne var bilmiyorum?.

Dedi, yanımdan ayrıldı. Fakat, belli idi ki o hâlâ müteessirdi; hâlâ üzüntü içindeydi ve hâlâ:

— Şunları bir barıştırabilsem..

Diye tasalanıyordu! Ve.. en kuvvetli merak ve heyecanı da Salihin gelip gelmemesinde arıyor, ikide bir kendi kendisine mırıldanıyordu:

— Acaba, hakikaten gelecek mi?. Eğer gelmezse bir daha ne gidebilir, ne de onu buraya çağırabilirim?. İşte o zaman ayrılık tahakkuk eder.

Fakat, korktuğu gibi olmadı, Salih geldi ve.. ona derin derin nefes almak fırsatını verdirdi.

Ablam iyi bir ana. Kocasının karısı ve evinin kadını. Çok okumuş değil, fakat çok pratik ,zeki bir kadın. Salihin gelişini öyle iyi idare etti ki. O geldiği vakt ben hiç görünmedim. Onu:

— Hoş geldin damadım!.

Diyerek çok şen bir görünüş içinde karşıladı. Bütün öfkesini saklıyor, çok sevimli ve güler yüzlü davranıyor, hem de:

— Damadım..

Kelimesini ikide bir tekrar ede ede onun hisleri ve düşünceleri üzerinde manevî bir otorite tesis ediyordu.

Sofraya oturmadan Salihle tekrar kışlada yarım bıraktıkları konuşma mevzuuna döndüler. Hararetli hararetli konuşuyorlar, ben de yandaki odadan dinliyordum.

Salih:

— Bu yolda bende hiçbir kusur ve suç aranmamalıdır.

Diyor, düşüncesini hulâsa ediyordu:

— Ben dürüst bir kocayım. Kocalık vazifelerimin hepsini ihtimamla yaptığıma kaniim. Evime muntazam gelip gidiyorum. Karımın ihtiyaçlarını temin ediyorum. Kendisini hizmetçisiz bırakmıyorum.

Adamcağızın karı ve kocalık hakkındaki bütün geniş ve hudutsuz düşüncesi işte bu cümlenin içindeydi. Onun mahdutluğuna ve bütün bir aile, kadınlık ve erkeklik davası üzerindeki basit düşünüşüne hem gülüyor, hem acıyor, hem de merakla onu ve ikisinin konuşuşlarını takip ediyordum.

Ablam:

— Bir kere daha bu ayrılmak lâkırdısını dilinize almamanızı ve bölye bir şeyi hattâ bütün düşünce ve hislerinizden silmenizi isterim. Bir koca için ayrılmak en sonra düşünülecek en ağır ve ümitsiz tedbirdir!.

Diyordu. Bir ara konuşmaları hararetlendi ve âdeta kavgamsı bir münakaşa seyri içine girdi. Salih:

— Hanımefendi size karşı bütün hürmet ve saygı hislerimi muhafaza ettiğime emin olunur. Ancak, Lûtfiye ile yaşamak benim için hakikaten güç olacaktır.

Diyordu. Ablam kızdı:

— Lûtfieyenin nesini gördünüz de onunla yaşamanın sizin için güç olacağını söylüyorsunuz anlıyamıyorum..

Diyerek devam etti:

— Lûtfiye fakrine ve kimsesizliğine rağmen kendi kendisini iyi yetiştirmiş, olgun, sağlam seciyeli, dürüst bir kızdır.

Namusuna her an için kefil olabilirim. İtaatse kocaya itaatin en âzimini göstermiştir. İki üç gün evinde seni beklemiştir. Bir defacık bile kendisini hatırlamamanı ve aratmamana bakmıyarak yine izzeti nefsini zorlamış ve sana Zelihayı göndermiştir. Ayrılmak lâkırdısını ağıza almak sana değil, ona düşer. Zelihayı kişladan âdeta kovarcasına geriye çevirmeniz karşısında bile bu kadın ses çıkarmamış, sadece ağlıyarak bana gelmiştir.

Size kabalık isnat etmek istemem. Fakat, yaptığınızı en kaba bir erkeğin yapabileceğini söylemek yerinde olur.

Salih :

— Belki haklısınız..

Diyerek devam etti:

— Benim prensibim Lûtfiyenin gidiş ve anlayışına uygun değildir.

— Siz Lûtfiyeden ne istediniz de yapmadı?.

— İstemiye lüzum yok ki, takdir etmeli.

— Meselâ..

— Ben bir kadının kocasına haber vermeden sokağa gitmesine bile razı değilken o bir davet kabul etmiş, geç vakte kadar orada kalmıştır. Eve ne vakit, ne şartla döndüğünü bile bilmiyorum.

— Niçin beklemediniz?.

— Neden?.

— Böyle bir bekleyişe kendimi mecbur addetmiyorum da onun için.

(Arkası var)

HİKÂYE

HORTLAK

Yazan: DİLARA AKÇURA

İki gündenberi Kırıklı köyünü bir telâş almıştı. Fısıltı halinde dolaşan bu haberle, herkes çekingen, korkak bir hale gelmiş, köye neş'esizlik çökmüştü. Kahvede toplanan imam, muhtar, ihtiyar muallim, köylüler hep bu mevzu etrafında konuşuyorlardı.

Mezarlığın arkasındaki koruluktan her gece yarısı, uzun, beyaz kefenli bir hortlak çıkıyor, dolaşıyormuş... Bunu ilk gören muhtarın oğluydu. Bu haberi köye yaydı.

Birçok köylüler de, hortlağı gözlerile gördüklerini yeminle söylediler...

Köyde bir faaliyet vardı. İmam peykedeki minderine diz çökerek vaaz ediyordu.

— Ey müminler! Ahir zaman yaklaştı. Dünya fesatla doldu. İnsanlar şeytan oldu.

Ellerini dizine vuruyor:

— Ey din kardeşler! Haram yemeyin. Yalan söylemeyin. Zina kılmayın zinhar. Cehennem yalkını teninizi yakar.

Diyordu. Ayreten muhtar nasihat veriyor, muallim hikâyeler sıralıyordu. Vethasıl köyde en mühim mesele hortlaktı. Güneş Köse dağının arkasına indi mi, Hiç bir köylü ormanın yanından geçmezdi. Geçmek şöyle dursun, yan gözle bile bakamazlardı. Anneler uyumayan çocuklarını uyutmak için güzel bir çare bulmuşlardı. Hortlak geliyor.. Hortlak hortlak.. Tam on beş gündenberi sürüp gidiyordu.

Bir geceydi... İmam, muhtar, muallim, köylüler kahvede toplanmışlardı. Konuşacak ne vardı? Gene hortlak... İmam okuyor,— dört bir tarafına üflüyor, muhtar dualar mırıldanıyordu. Bu hortlak hikâyesine aldırmayan tek bir adam vardı. Jandarma onbaşısı Zihni!.. O, köylülerin bu telâşına gülüyor, böyle birşey olmadığını anlatmağa çalışıyordu. Dinliyen kim? Öyle ya, birkaç köylü hortlağı gözleriyle görmüşlerdi. Zihni dayanamadı.

— Hocam dedi. Ben bu hortlağı vuracağım.

Herkes hayretle onbaşıya baktı. İmam gururla gülerek:

— Oğul, hortlağa ne bıçak işler, ne kurşun helâk olursun. Yazık gençliğine.

— Sen izin ver hocam. Ötesine karışma.

Bir çok münakaşalardan sonra bütün köylü razı oldular...

● ●

Rüzgârlı bir gece yarısı...

Zihni onbaşı ağır adımlarla mezarlığa doğru yürüyordu. Mezarlıkla koruluğun arasında büyük bir kayanın arkasına saklanarak hortlağı beklemeğe başladı. Yan tarafta bir çıtırdı oldu. Heyecanla sarsıldı. Elini tabancasına götürdü. Çıtırdının geldiği tarafa baktı. Küçük, ince, siyah bir gölge sıçrıyarak yanından geçti. Koruluğa girdi.

Onbaşı hayretle durdu. Ona hortlağın, çok uzun boylu, kefenli olduğunu söylemişlerdi. Halbuki yanından geçen ince bir gölgeydi. Biraz daha beklemeğe karar verdi.

Tabancasını muayene etti. Parmağını tetiğe koydu. İşte hortlak... Zihni onbaşı garip bir heyecanla titriyordu. Hortlak mezarlıktan koruluğa doğru geliyordu O da korulukta kayboldu. Zihni onbaşı hortlağın uzaklaşmasını bekledi. Sonra yavaş adımlarla koruluğa girdi. Biraz yürüdü. Etrafına bakındı. Hortlağı gördü.. Yerde oturmuş, durmadan kımıldanıyordu. Birden Köse dağını inleten iki el silâh patladı... İki el daha ...İki el daha... Rüzgâra tiz bir feryat karıştı.

— Yandım anam!

Zihni onbaşı koşarak hortlağa yaklaştı. Üzerinden örtüsünü çekti. Dehşetle iki adım geri sıçradı. Bütün köylünün hortlak diye korktukları, köylerinin çobanı Yusuftu...

Göğsünün üstünde ölen sevgilisi de imamın kızı... İki gencin birbirlerini sevdiklerini biliyordu. İmam fakir çobana kızını vermemişti. Zihni onbaşı gençlere baktı.

— Talih yar olmadı. Kucak kucağa öldünüz.

Diye mırıldandı...

Yarın akşam ŞEHZADEBAŞI
TURAN TİYATRO'sunda
Sinema - Tiyatro - Varyete
BÜYÜK MÜSAMERE
San'atkâr NAŞİT
Ve
arkadaşları okuyucu BURHAN GÜRSES, sahibinin sesi baş okuyucularından küçük MUKADDER
SEFAHAT DÜŞKÜNLER
Komedi 3 perde

50,000 seyirci...
HEİNRİCH GEORGE ve HİLDA KRAHL'ın
Harikulâde bir san'at kudretile oynadıkları
ARABACININ KIZI DÜNYAŞKA
nın sinemanın en büyük bir muvaffakiyeti olduğunda müttefiktirler.
ŞARK Sineması (ESKİ EKLER)
Bu müstesna Filmi, bir 4 üncü ve son hafta daha gösterecektir.

DEREDEN, TEPEDEN

San'ate ve san'at aşkına ait hatıralar

25 sene evvel Türk Tiyatrosunda oynıyan artistler

Yazan: HİKMET NİSAN

Geçen gece, artist Bürhanettin Tepsiyi, Fransız tiyatrosunda «Le per Le bennard» rolünde seyrettim. On yedi sene vatandan uzak yaşıyan bu eski san'at adamı, senelerin tabii olan tahribatına rağmen, yine zinde ve tüvana... Eskisi gibi sahnede büyük bir canlılık gösterdi...

Hiç unutmam: 1908 de Paristen geldiği zaman Tepebaşı tiyatrosunda ilk müsameresini vermiş, Abdülhak Hâmidin «Tarık»ından «Hazineler» parçasını deklâme etmiş idi. Yine o gece birkaç Fransız artisti bazı monologlar söylemiş, o zaman tiyatro hayatına atılmak istiyen İzzet Melih Beyle birlikte «Marki de Priola»dan bir sahne temsil etmişlerdi...

O devirde erkek cihetinden iyi kötü birkaç elemana sahip olan Türk sahnesi, kadınsızlıktan dolayı sönük bir halde idi..

Bu duruma rağmen, genç istidatlar, Bürhanın etrafında toplanarak faaliyetlerine devam ederlerken, günün birinde, mes'ut bir haberle karşılaşmışlardı:

Merhum Ahmet Hikmet Bey tanıştığı Mari nâmında bir ermeni kızının türkçe okuyup yazdığını ve fasih türkçe konuştuğunu bildirmişti. Ertesi gün Mari, Bürhanettin kumpanyasına alınmış ve Ahmet Hikmetle bilmüşavere, kendisine bir tiyatro ismi verilmişti: Suzan.

San'at aşkile yanan bu kızla Bürhaneddinin ilk çıkardığı piyes «Eşber»den bir parça olmuştu. Temsilde bulunan gazeteciler, ertesi günkü tenkitlerinde «Suzan»ı ayyuka çıkarıyorlar, Ahmet Mithat Efendi ise, Tercümanı Hakikatte Suzanın, Türkiyenin müstakbel «Sara Bernar»ı olacağını yazıyordu...

Bilâhara tamamen sahneye konulan yine Abdülhak Hâmidin «Tezer» piyesinin provalarında, Tevfik Fikret, Ahmet Hikmet, Cenap Şehabeddin, Suzan ile arkadaşlarını, hattâ Bürhaneddini çalıştırıyorlar, onları ikaz ediyorlardı....

«Tezer»in ilk oyunu için, birçok fedakârlıklarda bulunulmuş, dekorlar, elbiseler yaptırılmıştı. Suzan, Tezer rolünde hakikaten büyük muvaffakıyet göstermiş, Bürhan ise, Hâmidin eserlerini temsil için, «Corneille» vari, komedi Fransez usulü bir şive ihdas etmişti...

31 mart hâdisesinden sonra «Edebiyatı Cedide»ciler tiyatro muhitinden birer birer çekilmişler, onların yerine «Fecriâti»ciler kaim olmuştu. Bu sırada merhum Ahmet Fehim ve değerli artist Raşit Rıza da aynı kumpanyaya girmişlerdi. Yeniden vaz'ı sahne edilecek piyeslerin provaları Celâl Sahir, Şahap Süleyman, Tahsin Nahit gibi genç edip ve tiyatro müellifleri tarafından idare ediliyordu. Günün birinde, Raşit Rızaya uyan Suzan, arkadaşlarını terkederek, onunla beraber Edirneye gitmiş, gaybubet çok sürmeden, avdetleri pek feci olmuş, yine kumpanyaya iltihak ederek beraber çalışmıya başlamışlardı...

O aralık, Suzanın avdetinden bilistifade «Eşber» tamam olarak oynanmıştı. Suzanın tatlı sesi el'an kulaklarımı okşuyor:

Allah için olsun, anlat, Eşber,
Asker ne için bugün seferber?...

● ●

Birkaç vakit sonra, büyük Hâmidin şerefine, Şehzadebaşında Şark tiyatrosunda bir gce tertip edilmişti. O gece, Hâmitle beraber, memleketimizin en namdar, en bennam şahsiyetleri hazır bulunuyorlardı. «Tarık bin Zeyad»oynanıyordu. Kumpanyanın kadrosuna ilâveten elli kadar figüran da alınmıştı. O zamana kadar verilen piyeslerde bazı aksaklık görülmüştü, fakat o gece oynanan «Tarık»ayarında Bürhan şimdiye kadar muntazam ve güzel bir oyun vermemişti.

Alkış tufanı ve sâmimî nümayişler arasında perde inmeden evvel, halk, üstadı âzamı sahneye çıkmıya mecbur etmişti.. Bu aralık Bürhan da üstatla birlikte sahnede görülmüş, alkışların, artistlere değil, piyesin mübdei Hâmit Beye ait olduğunu kaydetmiş, buna mukabelede bulunan Hâmit:

— Hayır, hayır, alkışlarınız Bürhan ile Suzana aittir, Avrupada bile bu eser, bundan mükemmel bir tarzda temsil edilemez... Diyerek büyük bir tevazu göstermişti...

● ●

Balkan muharebesile büyük harp esnasında, Suzan, hayatını tiyatroda güç kazanıyordu.. Nihayet san'at muhitinden ayrıldı, o da birçokları gibi bir köşeye çekilerek unutuldu...

İşte geçen akşam, Fransız tiyatrosunda Bürhaneddini tekrar görmek, bende bu eski maziyi canlandırdı, sade Bürhana ait hatıralarımı değil, onunla teşriki mesai eden birçoklarının hatırasını da anmıya sebep oldu... Türk tiyatrosunun tesisi esnasında içilen şampanyalarla geçen parlak geceleri, çok defalar da yirmi dört saat aç kaldıkları günleri düşündüm ve bir zmanlar Parisin en parlak yıldızı olan «Polair»in iki sene evvel sefalet içinde, kırk sekiz saat devam edn acı bir ihtizardan sonra, küçük odasında yapayalnız öldüğünü ve iki gün sonra da yapılan muhteşem cenaze alayını hatırladım...

Suzanın son oynadığı oyun «Finten» idi. Provalara Süleyman Nazif ile Celâl Nuri nezaret etmişlerdi.... Yine Suzanın sesi:

Her zaman karanlık olmaz, Davalacim..

ve yine piyesin son sahnesinde:

Mezar — Ey zullü bitab, hâbgâhıma gel.
Finten — Ah... Ah... Kimindir bu beni vuran el?
Mezar — Finten, Finten, istiğfarı zebub et.
Finten — (Muhtazar): Etmem, mezarım sen değil, ey mevci siyah
Fakat bir kırmızı denizdir ki.. Ah...

● ●

Suzan - Mari - Finten... de bugün hayata gözlerini kapamıştır. O da diğerleri gibi sefalet ve müzayaka içinde hayat piyesinin son perdesini oynamış bulunuyor..

San'ate can ve gönülle sarılan, onu dimağlarının yegâne gıdası olarak tanıyan ve onun için can veren hakiki san'atkârlar, hayatlarında olduğu gibi mematlarında da o ideal ile yaşamakta, ruhlarile kendilerine bir san'at türbesi yapmaktadırlar:

Bir şu'lesi var ki, şem'i cânın
Fânusuna sığmaz âsümanın...

Rebekanın matemi

Madam Rabeka, gözleri yaşlı evine dönüyordu. Yolda tanıdıklarından bir kadına rastgeldi. Kadın hayretle sordu:

— Ne o? Neye böyle ağlıyorsun?

— Sorma, kocam öldü de...

— Vah, vah! Ne zaman?

— Dün havraya gitmiştik. Kocam nasılsa yere bir gümüş lira düşürdü. Almak için eğilirken, bütün havra halkı liranın üstüne hücum ettiler. Kocam da bu kalabalığın altında ezildi, öldü.

ŞAKA

Ah, bu çocuklar

Çocuk — Büyük anne, tufan diyorlar, o ne demek?

Büyük anne — O, çok eski bir hikâyedir yavrum.

— Sen bilir misin?

— Elbette? Çok, pek çok zaman evvel dünyayı sel bastı, insanlar, hayvanlar hep boğuldular.

— Sen nasıl kurtuldun?

— ??...

●

Bay Hamdinin arkadaşı Hilmi ziyarete geldi. Kapıyı açan çocuğa sordu:

— Nerede baban?

— Dişçiye gitti. Belki bir saate kadar gelir.

— Ya Vah, vah! Demek dişi ağrıyordu.

— Yok, yok amca! Babamın hiçbir dişi ağrımıyordu. Yalnız annemin dişlerini yaptırmıya gitti.

●

Kızı annesine dedi ki:

— Hem ondan nefret ediyorsun. Hem de onunla evlenmemi istiyorsun.

— İyi ya, kaynanası olacağım.

Vasiyet

Yahudi bankerlerden Bohoraçi, uzun bir hastalıktan sonra, öbür dünyaya göç tü. Varisleri yoktu. Hayatının son günlerinde noteri yanına çağırdı. İki yüz bin liralık servetinin dostlarından Yasef, Avram ve İsaka verilmesi için bir vasiyetname yazdırdı. Fakat vasiyetnamede yalnız bir şart vardı: O da, gömülmezden evvel, tabutuna her üç varisin ellişer lira koymalarından ibaretti.

İçlerinden Avram, kazın değil, filin geleceği yerden tavuğu esirgememek için, naçar elli lirayı koymıya mecbur oldu. Yasef de elleri titriyerek Avramın peşi sıra elli lirayı koydu. Fakat İsak elli lirasının mahvolmasına bir türlü razı olamıyordu. Avramla Yasefin dalgınlıklarından istifade ederek, tabuttaki yüz lirayı cebine attı ve yerine yüz elli liralık bir çek bıraktı:

— Bozdursun, bozdursun yisin kerata! Dedi.

No: 76 — Yazan: RAHMİ YAĞIZ

Deniz Fedaileri

OSMANLI - İTALYA HARBİNDE TRABLUSGARB ve ADALAR MUHAREBESİ

Karşılıklı topçu düellosundan sonra

Daha ilk Türk mermileri etraflarında su sütunları yükseltirken papuçun çok pahalı olduğunu hesaplıyan düşman zırhlıları demirlerini tarıyarak Bozcaadanın gerisine kaçtılar.

Bu vaziyet Boğaz kumandanlığı tarafından derhal paytahta bildirildi. O zamana kadar her ihbara omuz silken hükûmet verdiği cevapta: «Düşman sefinelerinin boğaz sularına yaklaştırılmaması için icap eden her harekete tevessül olunmasını..» boğaz kumandanlığına bildirmekte gecikmedi.

Boğaz istihkâmları, tabyalar kendini gösteren düşman donanmasının boğazı zorlıyacağını hesaplamış, Trablusun istilâsile yüreklerinde özlü bir kin ateşi alevlenen Türk topçuları intikam almak hırsile tutuşa tutuşa topların hedef teşkil edecek düşman zırhlılarını gözlemeğe, beklemeğe koyulmuştu.

İtalyan müfrezesi Bozcaada civarında gizlenerek top ateşi haricinde boğazı tarassuda devam ediyordu.

Yalnız ertesi günü yine karakol için boğazdan çıkan Muaveneti milliye ve Gayretivataniye destroyerleri İtalyan destroyerlerinin hücumuna uğramışlar, karşılıklı bir topçu düellosundan sonra hiç bir isabet almadan boğaza avdet etmişlerdi.

Donanma kumandanı Tahir bey Bozcaada civarına gizlenen düşman fırkasile karşılaşmak, bu ölçüşmek kararındaydı. Fakat İ tasavvurunu açtığı Boğaz kumandanlığı ve kararını teklif ettiği Osmanlı Bahriye Nezareti asla b fikirde değillerdi.

Tahir beye her iki makamda ısrarla verilen cevaplarda:

«Yeni gailelere yol açacak kabil hareketlerden tevakkî olunması ehemmiyetle ihtar» ediliyordu.

Halbuki ortada çıkacak veya karılacak gaile mi kalmıştı? İşte iki hükûmet de harp halinde iler ve taraflardan birisi donanmasile, diğer muharip tarafın rasularına kadar sokulmuş bulunuyor ,belki de tecavüz için fırsat bekliyordu.

Muharip iki devletin donanmaları karşılaştığı takdirde bunda «yeni gaileler» çıkması değil, bu bin seyri noktai nazarından mühim neticeler beklenebilirdi. Donanma kumandanı Tahir bey ve kat'i bir lisanla verilen emirlerde bu hareketten alıkonulduğuna esef etmiş, donanma müfrezesinin:

— İtalyan zırhlıları boğaza gelsin dayanmış.. Niçin bir hurûc hareketi yapmıyoruz?

Şeklindeki dedikodularına yeni vazifeler için hazırlıklı bulundurmak gayesinde olduğu bildirilmekle iktifa ediliyordu.

Osmanlı donanmasının Nârada İtalyan deniz müfrezesinin boğaz dışında, Bozcaada gerisinde bekleyişleri devam ederken İtalyan donanmasının diğer filoları Cezayiri Bahrisefit vilâyetine taarruza başlamış, 12 adayı işgale koyulmuştu.

— 5 —

RODOS MUHAREBESİ

Osmanlı - İtalyan harbinin k fakat en canlı safhasını on ikidanın İtalyan işgaline başlandı sırada Rodos adasının gösterdiği mukavemet teşkil eder.

Osmanlı donanmasını boğaz Nârada hapsettiği, artık kendisi tehdit edecek hiçbir tehlike kalmadığı fikrine kapılan İtalyanlar ellerini, kollarını sallıyarak iş edeceklerini sandıkları müdafaasız 12 adanın karşı koyuşu, harb tarihinde takdir sahifelerile lenmiş bir bahis meydana geti

Yukarıda yazdığımız vechile batta yapılan Beyrut akını ve İ yanların limanda Avnillâh ile kara muhribini batırmaları, ad halkının heyecanını tazlemiş, lâyet ve mutasarrıflıklar tarafdan paytahta çekilen telgraflar verilen cevaplar sükûtu temin decek yerde halkın kuşkusunu tırmıştı.

Herkes, sahile çevirdiği bakılarını Akdenizin serin bağrı dolaştırırken bu bakir Türk larının da düşman zırhlıları finden kirletileceği zamanının dakika biraz daha yaklaştığını günüyor, içten bir sızı ile bu lan gönüller böyle bir hâdise şısında şiddetle mukavemet and içiyordu.

Mukavemet kararı umumi

Fakat mukavemet için harp malzemesi, cephane, diğer teçhizat mevcut değildi.

Rodos kalesinde bile 1301 da konulan eski toplar mevcut Bunlar değil adayı korumak milerini liman dışarısına kadar le ulaştırmak kabiliyetinden rum eski silâhlardı. En yeni ve seri ateşli İtalyan donanmaları karşısında bu silâhlarla kavemete kalkışmak, düşmanliflerine bu silâhlara güvenred cevabı vermek damarlarda Türk kanı dolaşan insanlar başka kimsenin yapamıyacağılma getiremiyeceği bir işti.

Fakat, Beyrut baskını Rodosta çalkalandığı gün, mahalli kumandanı, kon kale topçularını vazifeye davetmiş, hükûmet konağında bir lantı yapılmıştı.

Toplantının mevzuu şu idi:

— İtalyanların muhtemel taarruzu karşısında Rodosun hareketi ne olacaktır?.

Bu suale kortraktda hazır bulunanlar topluca ve bir ağızdan cevabı verdiler:

(Arkası var)

Bugün matinelerden TAKSİM Sinemasında

YAVUZ SULTAN SELİM

Halifeler Diyarında

No. 119 Yazan: M. SAMİ KARAYEL

Kale tarafından trampet sesi duyuldu

— Karabulut!. Artık bu herifi buldum. İntikamımı mutlaka alacağım. Amma burada olmadı, başka yerde olacak. Lâkin sen beni idamdan kurtardın şimdilik...

— Kurt Mehmet, bu tecrübeni tekrar etmemeni tavsiye ederim. Esasen artık geçti.

Biz bunları konuşurken kale tarafından trampet sesleri gelmeğe başladı. Bu sesler muharebe hazırlığı idi.

Bu aralık köşkte bulunan kumandanlar dışarı çıktlar. Maiyetlerindeki sipahilerle beraber Halep kalesine doğru yürüdüler.

Bizler de hep birden harp nizamına girmiştik. Kumandanlar içinde Elbasan beyinin oğlu Muradı görmüştüm. O da beni görüp eliyle işaret etti.

Sipahiler kumandanları bir çit gibi çevirmişlerdi. Akıncıların ve sipahilerin omuzları arasından hiç kimseyi görmek kabil değildi.

İki borazan ve iki uşak sipahilerden yirmi adım ileride bulunuyorlardı.

— Onbaşı Kemal! Ağrıbozları omuzlarında, kavları yanmış dört nefer al da peşimden gel!.

Onbaşının aldığı neferler arasında ben ve Kurt Mehmet de vardı. Kara Kemal bize doğru bir göz attı. Mehmet işi anladı. Lâkin omuzlarını silkti.

Yüzbaşımızın hiçbir şeyden haberi olmadığı için Mehmetle ben, kumandanların evinin kapısına nöbetçi bıraktı.

Kendisi de birkaç neferle önde bulunan akıncıların yanına giderek gerilerinde vaziyet aldı.

Aradan bir buçuk saat geçti. Kumandanlar geri dönmüşlerdi. Önde Elbasan beyinin oğlu Murat olduğu halde geliyorlardı. Bu defa onu daha yakından tanımıştım. Bana bir köpeğe bakar gibi hakaretle baktı. Elbiselerinin düğmeleri altın, zümrüt, pırlanta idi.

Murat o kadar azametli idi ki görmelere sezâ idi. Bunun bu hali beni fena halde kızdırdı. Benim ayağımda eski kunduralar, sırtımda bir argiboz, yırtık heybem, ve güneşten solmuş ve harpten yırtılmış elbiselerimden başka bir şeyim yoktu. Doğrusu hırs ve haset kalbimi kemirdi.

Muradın arkasından bize dehalet etmiş olan Memlûklerin beyleri, silâhsız olarak geliyorlardı. Elbiseleri hep altın arma işlemeli idi. Kılıç kayışları hep altından örgülü idi. Azamet ve gururlarından geçilmiyordu.

Daha geriden babası geliyordu. Sorguçlu ,sırmalı ,altınlı, pırlantalı elbiseler ve silâhlarla kaplı idi. Bizim yayabaşı Memlûklere taş çıkarıyordu.

Kurt Mehmet, yayabaşıyı görünce sarardı. Derhal elleri tüfeğinin tetiğine gitti. Ben feci âkıbeti düşündüm, sabretmemiz lâzım geldiğini anlıyarak usulcacık Mehmedi yapacağı cinayetten menettim. Zavallı arkadaşım durdu.

Kumandanların etrafında sipahiler vardı. Bunlar, Anadolu sipahileri idi. İri yarı muhafızlardı. Meğer bunlar eve dönmemişler, bizi teftiş ediyorlarmış.

Kumandanlar, bütün askeri gözden geçirdikten sonra tekrar Halep kalesine doğru yürüdüler. Biz de bölüğümüzle beraber onları takiben Halep şehrine doğru yürümeğe başladık.

Sessiz, sedasız yürüyoruz, Mehmet ve ben sapsarı kesilmiş birbirimize bir lâf etmeden yürüyoruz.

Halep şehrinin dar bir sokağından dönerken, Karaali Mehmede sokularak kulağına eğilip yavaşça şunları söyledi:

— İkisinden hangisine kinin var?

— Paşa mı, bey mi?. Bilmem, yayabaşı mel'ununa...

— Neden?.

— O, babamı öldürmüştür.

— Kan davası ölye mi?

— Evet, biz Arnavutuz.. Kan güderiz.

— Aferin more!...

— .....

— Mehmet, ben senin yapacağın işi çaktım... Vazifem ocağın namusunu korumaktır. Bir yeniçeri vazife başında böyle bir iş yapamaz... Vazife başında böyle bir iş yaparsan evvelâ boynunu ben vururum. Vazife haricinde ne yaparsan yap serbestsin. Anladın mı?

Mehmet, hemen tereddütsüz cevap verdi:

— Anladım sevgili ağam, teşekkürler ederim.

Mehmedin dişlerini gıcırdattığını gördüm. Gözleri yaşla dolu idi. Lâkin kahraman Karaali söze başladı:

— Tekrar ediyorum, sakın hizmette iken böyle şey yapayım deme... Bu ocağın namusudur. Şahsi kinin varsa vazifeden hariç kozunu paylaş... Tekrar ediyorum anladın mı?.

— Anladım sevgili çavuşum..

Mehmet, çavuşunun namuslu ve şerefli nasihatine itaat etti ve memnun oldu. Artık Mehmet ve ben rahat bir nefes almıştık.

Çavuşun dedikleri doğru idi. Vazife başında herkes intikam almıya kalkarsa anarşi olurdu. Ocak namusu sözü doğru idi.

Rengârenk elbiseleri ve başlıklarile zırhlarını sağ ellerinde tutan, önümüzdeki süvari bölüğünü görmüştük.

(Arkası var)

Son 24 Saat içindeki Hâdiseler

(Bu yazının metinleri Anadolu Ajansı bültenlerinden alınmıştır)

Telhis eden: *Muammer Alatur*

Dünya politika âlemi, şimdi en ziyade Pariste bir taraftan Almanyanın mümessili Abetz ve Lâval ile diğer taraftan Mareşal Peten'in mümessili Amiral Darlan arasında cereyan eden müzakerelere büyük bir dikkat göstermişlerdir.

Amiral Darlan Vişiden Mareşalin mukabil tekliflerini hâmilen tekrar Parise dönmüştür. Bu akşam veyahut yarın Lâval'in cevabını alarak Vişiye dönecektir.

Söylendiğine göre, Mareşal Peten hafta sonuna kadar bir karar ittihaz edecek ve bu kararını radyoda söyleyeceği bir nutukla Fransız milletine bildirecektir.

LÂVAL NELER İSTİYOR?

Lozanda çıkan La Tribün gazetesinin Vişi muhabiri, Almanyanın Fransayı açlık ve Pariste yeni teşkil edilen parti vasıtasile ihtilâlle tehdit etmektedir. Muhabire nazaran, Lâval son mülâkatta Amiral Darlanın dikkatini bu tehlikelere çekmiş ve Almanlara Fransanın cenubunda ve Tunusta üsler verilmesinin Fransanın şerefile telif kabul etmez bir şey olmadığını ilâve etmiştir.

Hatta Lâval Fransız ordu ve donanmasının fiilî iş birliğinin de istenilmesi mümkün olacağını telmih etmiştir.

Lâval, yeni kabinede geniş salâhiyetli dahiliye nazırlığı istemektedir. Otoritesinin Fransanın işgal edilmiş ve edilmemiş kısımlarına şamil olmasını, matbuat, radyo ve bütün polis kontrolünün kendisine bırakılmasını talep etmektedir.

Fakat Mareşal Peten Fransızların büyük bir ekseriyetinin Lâvale itimadı olmadığını ve hatta Lâvalin «Fransız gaulayter'i» telâkki edildiğini bildirmektedir.

Bununla beraber, Mareşalin en nihayet Lâvali kabineye alacağı zannedilmektedir. Fakat Bizert üssünün ve diğer üslerin Almanyaya verilmesine muvafakat etmiyecektir.

Londra mehafili, bu vaziyet karşısında Hitler'in müşkül mevkie düştüğü kanaatindedir. Cebir istimal edilmediği takdirde, bugünkü kararsız vaziyet devam edecektir. Fakat Hitler cebir istimal edecek olursa, Fransız donanması kolaylıkla Fransız limanlarından ayrılarak, tekrar harbe girecektir.

Diğer taraftan Stutgard radyosunun Fransayı tehdit eder yollu neşriyatından dün bahsetmiştik. Dün akşamki Ankara radyo gazetesi bu neşriyatı bahis mevzuu ederek, Almanların mütareke ahkâmını değiştirmek istedikleri kanaatine varıyor. Zaten Stutgard radyosu da açıkça şöyle söylemişti: «Almanya ile Fransa arasında sulh yoktur, mütareke vardır. Fakat Almanlar tam bir itimat temininde mecburdurlar. Vişi hükûmenin tuttuğu yol bunu temin edemiyor.»

AFRİKADA İNGİLİZLER HER CEPHEDE İLERLİYOR

Resmî tebliğlere göre, Bingazi istikametinde İngiliz ileri hareketi inkişaf etmektedir.

Eritrede Keren etrafında kuvvetle müdafaa edilen mevziler sarılmaktadır. Barentu'dan şarka doğru çekilen İtalyan kuvvetleri yakından takip edilmektedir.

Şimdiye kadar ekserisi İtalyan olmak üzere 1500 kadar esir alınmıştır. Birçok harp malzemesi de iğtinam olunmaktadır. İngiliz kuvvetleri İtalyan Somalisinde de ilerlemektedir. Habeşistanda da Gondar yolu boyunca ileri harekette mühim terakkiler elde edilmiştir.

İSTİLÂ LİMANLARININ TAHRİBİ DEVAM EDİYOR

Salıyı çarşambaya bağlıyan gece, Ostand'dan Bordo'ya kadar, yani Alman işgali altında bulunan sahilin bir ucundan öbür ucuna kadar uzanan saha dahilindeki doklar ve bu limanlarda bulunan Alman harp gemileri şiddetle bombardıman edilmiştir.

En şiddetli akın gece 20 ile 22 arasında Brest üzerine yapılmıştır. Çok şiddetli bir infilâk olmuş, 150 metrelik bir sahada yangın çıkmış, alevler 60 metre yükselmiştir. Ostand, Diyep, Dönkerk, Bordo sırasile bombardıman edilmiştir.

AMERİKANIN YARDIMI GENİŞLİYOR

Nevyorktan Londraya gelen malûmata göre, İngiltereye mahsus silâhlarla dolu vapurlar 12 rıhtım boyunca sıralanmış bulunmaktadır. Büyük küçük vapurlar gece gündüz limanı terketmekte, İngilterenin çok muhtaç olduğu tayyareleri, tankları, topları, mermileri götürmek üzere Atlantiğe açılmaktadırlar. Limana girip çıkan vapurların tonajı hesap edilirse, bugün Nevyork dünyanın en faal limanı halindedir. Hangarlar İngiltereye gönderilecek mallarla dopdoludur. Dağlar gibi yükselen harp malzemesi vapurlara yüklenme saatini beklemektedirler.

Diğer taraftan Amerika Cumhurreisi Ruzveltin riyasetinde askerî müşavirlerin de iştirakile gizli bir içtima yapılmıştır. Bu içtimada İngiltereye yapılacak yardımın tesrii ve yardım projesinin kabulünü müteakip tatbik edilecek tedbirler görüşülmüştür.

Ruzvelt, yardım projesinin mebusan meclisinin bu akşamki içtimaında behemehal reye konulmasını istemektedir.

ROMANYADAKİ VAZİYET

D. N. B. nin Bükreşte bulunan muhabirinin bildirdiğine göre, yeni neşredilen devleti koruma kanununa göre, aşağıdaki suçları işliyenler ölüm cezasına çarptırılacaktır:

«Yanında izinsiz silâh taşmak, mühimmat ve infilâk edici maddeler bulundurmak, askerî depolar yağma etmek, orduya ait stoklardan veya fabrikalardan silâh veya muhimmat çalmak, devletin siyasî ve içtimaî nizamı aleyhinde sözler söylemek, parti ile veya bilfiil isyana teşvik etmek, devlet adamlarına karşı silâh kullanmak, gayrimeşru surette devlete ait binaları işgal etmek, Kral ve Kral ailesi azasına karşı suikastlerde bulunmak.»

Bütün bu suçları işliyenler ölüm cezasına çarpılacaklardır.

Yeni kanuna göre, devletten müsaade almıyan siyasi teşekküllerin hepsi lâğvedilmiştir.

Mareşal Petain'in mümessili sıfatile Pariste Laval ile görüşmeler yapmakta olan âmiral Darlan bu akşam ve yahut yarın Vişiye dönecek ve Laval'in cevabını getirecektir. Laval, Dahiliye Nazırlığını, cenubî Fransadaki ve şimalî Afrikadaki Fransız üslerinin Almanyaya terkini istemiştir. Mareşalin buna razı olacağı zannedilmemektedir. Umumî kanaat Almanyanın müta - reke şartlarını değiştirmek istediği merkezindedir.

Her Şeyin Başında iki iş!

(BAŞMAKALEDEN DEVAM)

yanları Arnavutluktan behemehal denize dökmek teşebbüsünü de tesri edecektir. Yunanistana külliyetli miktarda İngiliz askeri çıkarılmasının Almanları bütün bütün iğzap ve tahrik edeceğini tasavvur etmek doğru bir mülâhaza olmaz. Bilâkis yukarıda da işaret ettiğimiz gibi ürkütür ve geriletir.

Zira, Almanlar zayıf ve gevşek buldukları takdirde Balkanlara inmeyi ve Yunanistan cephesine ulaşmayı esas itibarile karar haline tesbit etmişlerdir. Bu işi başarmaktaki çetinliktir ki şimdiye kadar Almanları teşebbüs geçmekten menetmiştir. Diğer taraftan Balkan devletlerinin azimli bitaraflığı Yunanistanda büyük kuvvetler bulundurulması suretile daha çok tahkim ve teşçi edilmiş olacağı için Alman tazyiki asla müsellâh bir fiil haline geçemiyecek ve Almanlar garbi Akdenizde tasavvur ettikleri neticeyi denemeden Balkanlarda kendileri için büyük ve behemehal felâketli bir cephe açılmasına meydan vermiyeceklerdir.

Muhakkak ki, kuvvet nerede ise Almanya orada bulunmamak.. devresine girmiştir ve bunun için de mutlaka Balkanların yalnız Balkan sulhunu ve istikrarını muhafazayı istihdaf eden mevcut kuvvetlerini ayni zamanda taz'if için Yunanistanda büyük bir İngiliz kuvveti bulunmasına ihtiyaç olmasa bile, yer vardır.

ETEM İZZET BENİCE

ŞEHİRDEN - MEMLEKETTEN - BÜTÜN DÜNYADAN

SON HAVADİSLER

Ingiltere'de bombasız geçen geceler

Londra 7 (A.A.)— Resmen bildirildiğine göre, İngiliz bombardıman tayyareleri evvelki gece, düşmanın işgali altında bulunan arazideki istilâ limanlarını bombardıman etmişlerdir. Londra, dün sakin bir gece geçirmiştir. Son 16 gecenin 14 ünü paytaht sükûn içinde geçirmiş olup dünkü gece on dördüncü idi. Büyük Britanyanın sair aksamında da sükûn hüküm sürmüştür. Gecenin başlangıcında düşman tayyarelerinin İngilterenin garp şehirlerinden biri civarında ve Gal memleketiniu cenubunda kâin bir şehir yakininde bulunduğu zannedilmiş ise de hiç bir hâdise olmamıştır. Dün gündüzün de İngiltere üzerinde hiç bir tayyare seferi yapılmamıştır.

Hava ve dahilî emniyet nezaretlerinin resmî tebliği, düşman tayyarelerinin 6-7 şubat gecesindeki faaliyetini şu suretle tavsif etmektedir:

Evvelki gece düşman, garp sahilleri üzerinde pek az faaliyet göstermiştir. Bomba atılmış olduğuna dair haber yoktur.

İtalya mukabil taarruzu

(1 inci Sahifeden Devam)

kahkarî bir hezimete uğramışlardır. 6 tank ile 4 zırhlı otomobil tahrip edilmiştir. İtalyanların insan ve malzemece uğradıkları zayiat da çok ağırdır. Mukabil taarruzu idare eden İtalya nsubayı maktul düşmüştür.

Yunan resmî hatibi, Arnavutluk cephesinde vaziyetin memnuniyet verici olduğunu, fena havalar düzelir düzelmez büyük mikyasta harekâtın beklenmesi lâzım geldiğini söylemiştir.

Londra 7 (A.A.)— (B.B.C.) Röyter muhabirine göre Tepedelen şehri kısmen alevler içindedir. İtalyanlar, Arnavutların yiyecklerini ve eşyalarını müsadere etmekte bulunduklarından birçok Arnavutlar hududu geçerek Yugoslavyaya iltica etmişlerdir.

Londra 7 (A.A.)— (B.B.C.) Yunanlılar Klisuranın ötesinde İtalyanlardan zaptetmiş oldukları mevzileri tahkim ediyorlar

Denizli Meb'usu Kâzım Samanlı vefat etti

Denizli meb'usu doktor Kâzım Samanlının İzmir - Denizli arasında bir kazada feci bir surette vefat ettiği öğrenilmiştir.

Milli mücadelede memlekete büyük hizmetleri dokunmuş olan B. Kâzımın ölümü derin bir teessürle karşılanmıştır.

Slovakya da Üçüzlü pakta iltihak etti

Bratislava 7 (A.A.) — Stefani ajansından:

Slovak parlâmentosu, dün Reisicumhurun ve kordiplomatiğin huzuru ile aktolunan mutantan celsesinde Slovakyanın üçüzlü misaka iltihakına müteallik projeyi tasvip etmiştir.

İki tayyare çarpıştı

Nevyork 7 (A.A.) — Stefani ajansından:

Utchieldfield'de iki tayyare biribirine çarparak yanmıştır. Bir pilot ölmüş, öteki pilot paraşütü sayesinde kurtulmuştur.

Diğer taraftan Amerika ile Kanada arasında servis yapan bir tayyarenin on iki yolcusundan beşinin Toronto'da iniş esnasında yayılan fena bir manevra yüzünden telef olmuş oldukları bildirilmektedir.

Bir Fransız yelkenlisi batı

Helsinki, 7 (A.A.) — Stefani Ajansından: Üç bin beş yüz ton hacmindeki ve Penang adındaki büyük bir Fransız yelkenlisi, cenubi Amerikadan hububat yükü olduğu halde gelirken İrlânda sahillerinde batmıştır. Müretetbatını teşkil eden 18 kişi ölmüştür.

Lindberg yardım aleyhinde musir

Vaşington, 7 (A.A.) — (Columbia radyosu) Miralay Lindberg, B. Rooseveltin İngiltereye yardım projesi aleyhinde bulunduğunu söylemiştir. Lindberg diyor ki:

— Amerika, en güzel tayyarelerini İngiltereye vermiş ve kendisinin elinde modası geçmiş tayyareler kalmıştır.

İngiltere, Amerikanın yardımile Alman hava kuvvetleri derecesine yükselemez. İngiltere için yegâne yol, müzakere yolu ile sulh yapmaktır.

General Veygad'ın tekzibi

Cezayir 7 (A.A.) — B. B. C: General Weygand Afrikada Bizerta limanının Almanlar tarafından işgalinin muhtemel olduğuna dair çıkarılan haberleri tekzip etmiştir

★ Kâbil, 7 (A.A.) — Stefani Ajansından: Alınan haberlere göre bugünlerde Hindistanda İngiliz sanayi merkezlerinde çalışmak üzere İngiltereye gönderilecek olan amelenin ilk grupunun seçilmesine başlanılmıştır.

★ Montevideo, 7 (A.A.) — Stefani Ajansından: Arjantin, Uruguay, Paraguay, Bolivya ve Brezilya'nın iştirak etmiş oldukları la Plata konferansı, bu memleketleri alâkadar eden elli iki meseleyi tetkik ettikten sonra mesaisine hitam vermiştir.

Kral Zogo Yunan ordusuna girmek istiyor

Bern 6 (A.A.)— Havas: Gazette de Lausanne muhabirinin Yunan mahfillerinden aldığı bir habere göre, eski Arnavutluk Kralı Zogo Yunan ordusuna yazılmak arzusunu göstermiştir.

EN SON DAKİKA

Peten kararını Bugün veriyor

(1 inci Sahifeden Devam)

tehditlerile başlamıştır.

Londra 7 (A.A.)— (B.B.C.) Cezayir radyosu, dün akşam Fransız hükûmeti namına General Veygandın bir mesajını neşretmiştir. General Veygand, Fransanın Bizerte üssüne karşı herhangi bir Alman taarruzunun hazırlandığı haberinin doğru olmadığını beyan eylemiştir.

Bulgar Ziraat nazırı

(1 inci Sahifeden Devam)

hükûmeti bu talebi reddetmiştir. Bulgaristandan da asker geçirmek için Sofya hükûmetini sıkıştırmaktadırlar.

Kudüs radyosunun neşriyatına nazaran, Bulgar Ziraat Nazırı Bağrıyanofun istifası, Sofya radyosunun tekzibine rağmen, bu vaziyetle alâkadardır.

Bağrıyanof, Almanya ve İtalyaya giderek, Hitler ve Musolini ile görüştükten sonra Sofyaya döndüğü zaman, Bulgar ziraatinin faşist usullerine göre tanzimini müdafaa etmişti. Bu da Nazırın mihver taraftarı olduğunu gösteriyordu. Bu şerait altında istifası ise, mihvere iltihak politikasile alâkadar görülmektedir.

Başvekil Filof, bir meb'uslar toplantısında Ziraat Nazırının istifasının sebeplerini anlatmış, meb'uslar Başvekilin izahatını tasvip etmişlerdir.

Bulgaristan hâdiseleri bütün Balkan milletleri tarafından alâka ile takip edilmektedir.

Kendi kendilerine değiştirilen tabelâlar

(1 inci Sahifeden Devam)

beklemiştir!...

Bu meyanda okuma yazma bilmeyip bineceği tramvayı sadece renklerden tanıyanlar bilhassa müşkülât çekmişlerdir.

Binaenaleyh herkesi alâkadar eden bu kabil değişikliklerde evvelden haber verilmesi lâzımdır ve bu usul ittihaz edilmelidir.

VALİNİN TETKİKLERİ VE ÜSKÜDAR TARMVAYLARİ

Vali ve Belediye Reisi B. Lûtfi Kırdar dün tramvay idaresinde malzeme temini işile meşgul olmuştur. Amerikadan alınabilecek malzeme için tramvay idaresi umum müdürü B. Mustafa Hulki Eren bugünlerde Ankaraya gidecektir. Diğer taraftan Üsküdar tramvaylarının tasfiye edilip belediyeye devri hakkında da bir anlaşma yapılmıştır.

Bir karı koca

(1 inci Sahifeden Devam)

tini celbetmiş, kapılarının çalınmasına rağmen de bir ses alınamamıştır. Bu vaziyet karşısında zabıtaya başvurulmuş, usulen eve girilmiş, karı kocanın odalarındaki yatakta ölü olarak yattıkları görülmüştür. Tahkikata ehemmiyetle devam olunmakta ve ölümün sebebi araştırılmaktadır.

Eski bir kin

Evvelki akşam Şehremininde kanlı bir kavga olmuştur. Şehremininde Antep caddesinde oturan Saim ile ayni yerde oturan ve kunduracılık eden Arap Hidayet eski bir kin yüzünden kavgaya tutuşmuşlardır. Arap Hidayet bir ara çakısını çekmiş ve Saimi muhtelif yerlerinden ve bilhassa yüzünden ve boğazından yaralamıştır. Yetişenler Saimi Cerahpaşa hastanesine kaldırmışlar ve Hidayeti de kaçarken yakalamışlardır. Tahkikat yapılmaktadır.

Asker gözile cepheler

(1 inci Sahifeden Devam)

İngilizler Eritrede de garp çölünde kullandıkları sür'at stratejisini tatbik etmektedirler. Asmaranın münakale yollarının kesildiği haberleri gelmiştir. Bu takdirde Asmaradaki İtalyan garnizonu da muhasara edilecek ve binnetice diğer yerlerde olduğu gibi, teslim olmak mecburiyetinde kalacaktır. Asmara düştükten sonra, artık bütün Eritrenin işgalini bir iki hafta meselesi addedebiliriz.

ÇERÇEVE

Büyük fırsat

NECİP FAZIL KISAKÜREK

(1 inci Sahifeden Devam)

Kumandası verilse, hemen buna teşebbüs edileceğinde yine kimsenin şüphesi olmamalıdır. Eğer Allah onların gözünü ve kalbini düğümler de böyle bir emir verdirirse elbette teşebbüs edeler. Fakat anlayışımızca, telli pullu ordularını, (Manş) ı taşıracak mikyasta ve bir darbede balıklara havale etmiş olurlar. Mantık, Almanların bu deliliğe kapılmıyacağını sanmakta olduğu için ben:

— Yapılamaz, yapmıyacaklar!.

Diyorum.

Alman ruhuna, bilhassa şimdiki Alman ruhunu şahsında temsil eden zatın ruhuna hâkim mistikayı pekâlâ bildiğim için de:

— **Teşebbüs etmelerine asla ihtimal yok!**

Hükmünden kaçınıyorum.

Demin bahsettiğim kıdemli çerçevede ve daima iddia ettiğim gibi, eğer Almanlar hiç teşebbüs etmez, yahut eder de bir darbede mahvolursa sözüm aynile çıkacaktır. Eğer teşebbüs ederler ve muvaffak olurlarsa ben mahcup olacağım ve mahcup olduğumu yazacağım. Sade yazmakla da kalmıyacağım; saat başında bir saat evvelki hükmünü yalıyan muharrirler soyundan olmadığımı belirtmek için bir daha politika ve harp tahminleri sahasında yazı yazmıyacağım.

Şimdi son söz olarak kaydedeyim ki, artık ilimli vahşet politikasına karşı binbir fırsat kazanmıya doğru giden dünyanın en büyük fırsatı, Almanların varkuvvetlerile bu teşebbüse yeltenmeleri olurdu. Keşke yeltenseler de, büyük ve sürüncemeli bir ana baba gününe sürüklenen dünya istikbali bir hamlede emniyet altına alınsa.. Fakat yine ilâve edeyim; dünya istikbalinin (Manş) sahasından kurtulacağını sananlardan değilim.

Harb Ve Casuslık Tefrikası

Bilen idam olunur

Yazan: M. ATLI Tefrika No. 7

Adamın elindeki mektubun içinde neler yazılı idi?

Byaz saçlı, tıknazca, fakat son derece sinirli bir adam olan tahkikat komiseri vak'a şahitlerinin birbirini tutmaz, gayet garip ifalerini dinledikçe dişlerile âdeta dudağını yiyecek gibi ısırıyor, hattâ dayanamıyarak:

— Entellektüel, yüksek bir teknik, bir ilim müessesesindesiniz!. diye bağrıyordu. Gözünün önünde bir vak'a cereyan ediyor da hayalât mı gördünüz?. Rica ederim, çok rica ederim!. Aklınızı başınıza toplayın da öyle ifade verin!.

Fakat, muvakkat de olsa polis nezareti altna alındıkları için pek ürkmüş olan şahitler, sinirli komiserin bu köpürmelerinden büsbütün ürküp kekeliye kekeliye, gördüklerini aynen söylediklerinde kat'iyyen ısrar ediyorlardı.

İkide birde, sabrı taşan bizim kuru direktör dahi ifadelere müdahale ediyor, mantıksız lâf söylememelerini şahitlere ihtara lüzum görüyordu.

Bir defa, adamın elindeki mektup tetkik edilmiş, fakat müdiriyetin adresini daktilo ile kaydeden bu kâğıt parçasından hiçbir şey çıkmamıştı.

Tutulan adamın, kendisine sorulan hiçbir lâfa cevap vermemiş olduğu için ne milletten olduğu da meçhuldü.

Bunun için tahkikat komiseri evvelâ şahitlere bu adamın milliyeti hakkındaki tahminlerini soruyordu.

Kimi adamın Rusa benzediğini, kimi Polonyalı olarak tahmin ettiğini, kimisi bir Finli olduğunu, hattâ bir kısmı da japon tipinde olduğunu söylüyordu. Binaenaleyh adamın milliyeti anlaşılamıyordu.

Adamın Lâpon olmak ihtimali bulunduğunu söyliyen 3 üncü pavyonun gardiyanı idi. Kendisinin Lâponyada bulunduğunu, onları yakından tanımış olduğunu, adamın sağ kolunun bazusunda Lâponlardaki gibi döğme işaretleri gördüğünü söylüyordu.

Vak'anın nasıl olduğu hakkındaki ifadeler ise tahkikat komiserini âdeta sinirinden çatlatacak bir hal alıyordu.

Zira kontrol memurları adamı kontrol pavyonunda anadan doğma soyduklarını ve her tarafını dikkatle aradıklarını söylüyorlardı.

Binaenaleyh meçhul adamın üzerinde bir bomba veya dinamit nev'inden herhangi birşey olmasına imkân yoktu.

O halde bombanın hariçten atılmış olması lâzım geliyordu.

Vak'a mahallinde bulunanların çoğu ise kulaklarına âdeta ansızın yapıştırılan müthiş bir tokmak darbesile yere yuvarlandıklarını, birşey görmiye vakit bulamadıklarını söylüyorlardı.

Esasen hariçten bomba atılmasına da pek ihtimal yoktu.

Zira vak'anın olduğ avlunun etrafı yüksek pavyonların duvarlarile çevrili olduğu gibi bu binalarla vak'a mahalli arasındaki mesafede bir bomba atılabilecek dereceden çok genişti. Binaenaleyh, olsa olsa, vak'a yerine toplanmış olanlardan birinin herifin üzerine anî bir surette bir bomba atması icap ediyordu.

Halbuki vak'a mahalline toplanmalar arasında hariçten veya yabancı hiç kimse yoktu.

Oradakilerin hepsi atölye asistanları, hattâ profesörler, eski ve emniyetli ustabaşılar ve gardiyanlardı.

Bunların içinden herhangi birinin günahsız ve biçare bir gardiyanı parça parça edecek bir bomba savuracak tıynette adam olmasına imkân ve ihtimal yoktu.

Bundan dolayı tahkikat komiseri, hâdiseyi bir türlü anlıyamadığı için pek sinirlenmiş, bilhassa oradakilerin bir bomba atıldığını görüp görmedkleri, infilâkın nasil vukua geldiği noktası üzerinde ısrar etmekteydi.

Halbuki bu noktada yapılan şehadetler daha acayipti.

19 numaralı pavyonun asistanı olan Polonyalı profesör Nagaviç en geride duran olduğu için vahşi adamın vücudünden birdenbire alev çıktığını sarih surette gördüğünü söyliyen yegâne adamdı.

Profesör patlıyan maddenin bomba olduğuna kat'iyyen emin olduğunu söylüyordu.

Fakat etraftakilerden hiçbirisinin bir el hareketi bile yapmamış olduklarını iddia ediyordu.

Talebeden bir Alman ise:

— Ben dışarıdan bomba atıldığını görmedim!. Herif parmaklığa bağlı olduğu ipleri zorlayıp yere düştüğü zaman ben merakla hâdiseyi seyrediyordum!. Birdenbire bir infilâk oldu!. O anda adamdan benzin alevi gibi bir alev çıktığını gördüm!. Adam zaten birdenbire ateş verilmiş bir benzin deposu gibi patlad.!. Onun için, bundan hükmediyorum ki her halde bu adama sentetik benzin içirilmiş olacak!. O patladı!.

Tahkikat komiseri dişlerile dudaklarını yiyerek hayretle Almanı dinliyordu.

vurdu:

Birdenbire yumruğunu masaya

— Çok şey!. Sentetik benzini siz şampanya olarak mı kabul ediyorsunuz?. Benzin içirilen adam yaşar mı?. Ne demek?.

Diye söylendi.

Hiç istifini bozmıyan talebe hâlâ ısrar ediyordu:

— Yaşar efendim!. Tedricen antrenman yaptırılarak alıştırılmak suretile!. Sirklerde her gün böyle petrol ,benzin içen hokkabazlar görülüp durmaktadır!. Ben hâdiseyi böyle izah ediyorum!.

Harp kimyası atölyesinden bir stajyer Danzigli ise tahkikat komiserini fena halde sinirlendirdi. Çünkü bu stajyer daha garip bir ifadede bulundu:

— Efendim.. dedi. Adam yere düştüğü zaman bütün kuvvetile dişlerini birbirine vurduğunu gördüm!. Ağzından o anda ancak görülebilecek renksiz bir kıvılcım çıktı!. Herhalde adamın dişlerini şiddetle birbirine vurmak suretile çıkardığı bu kıvılcım havadaki oksijeni iştial ettirmiş olacak!. Muhtemel ki bu adamın dişleri havadaki oksijeni iştial ettirecek bir madde ile teçhiz edilmiş olsun!.

Tahkikat komiseri teknisyen talebelerin bu acemice ilim görüşlerine artık tahammül edemiyormuş gibi dişleri arasından garip birşeyler söylenerek, ayağa kalkıp oturuyor, ikidebirde direktrün yüzüne ağlıyacak gibi nazarlar fırlatıyordu. Birdenbire bağırdı:

— Bir ağız dişlerinde havadaki oksijeni iştial ettirecek madde ha! Allah Allah!.

(Arkası var)

Dokumacılar

(1 inci Sahifeden Devam)

yersiz görülmektedir.

Alâkadar resmî makamlar bu çok şayanı dikkat şikâyetleri bir ihbar telâkki ederek ehemmiyetle tahkikat yapmağa karar vermişlerdir.

Bununla beraber; iplik almak için uzun müddet kooperatif binası önünde esnafın bekletilmekten kurtarılması, kooperatif eğer tevziatı ıslah edemiyorsa bunu alâkadarların sür'atle ıslah etmesi lâzımdır.

İRTİHAL

Muallim Mustafa Namık ve muharrir Kemal Salih'in biraderi olup mezunen İstanbulda bulunan Göynük kaymakamı

Cevdet Salih

Dün sabah hayata gözlerini yummuştur. Hukuk fakültesinin eski mezunlarından olup meşrutiyet iptidalarında merhum Tevfik Fikretin müzaheretile neşrettiği (Aşiyan) mecmuasile matbuata da intisap etmiş ve bilâhare memuriyet hayatına geçmiş olan CEVDET SALİH, muhitinin muhabbet ve hürmetini celbe muvaffak olmuş kâmil bir insandı.

Cenazesi dün Beyoğlu zükûr hastanesinden kaldırılarak ihtifalâtı lâyıka ile Feriköy mezarlığına defnedilmiştir. Allahın rahmetini diler, ailesine teziyetlerimizi beyan eyleriz.

BÜYÜK TARİHİ TEFRİKA:

BÜYÜK HARPTE DÖNEN DOLAPLAR

Yazan: İskender F. SERTELLİ **No. 24**

(İttihat ve Terakki) nin bünyesinden, vatanperverane yükselen sesler de vardı: "Leyman paşaya itimat edilmiyorsa, orduda neden istihdam ediliyor ?

Diğer monitöre de gülle isabet etmiş, o da gökleri saran kesif dümanlar içinde geriye çekilebilmişti. Derhal hareket eden ve şiddetle ateş açan İngiliz torpido muhribi dahi - monitörlerinin ateş ve dümanlar içinde kaldığını görünce - körfezi terkederek (Midilli) istikametine doğru açılmağa başlamıştı.

Şimdi asıl mesele (Kösten) adasını zaptetmekti. Bu adadaki düşman kıtaatı; topçumuzun himayesi altında yapılan tarassutlara çadırlı ordugâhile tayyare meydanı keşfedilen Midilli adasile geceleyin sık sık yapılan münakalâtı kesmek istediğimizin farkında değildi.

Düşman gemileri bu vak'adan sonra, tehlikeyi görerek, adanın limanından uzaklaşmışlardı.

Bu adanın zaptına ait raporlarda şu tafsilâtı görüyoruz:

«Kösten adasına asker ve mühimmat ihracı için yapılan hazırlıklar (GülBahçe) körfezinde teksif edildi. Bu hazırlıklar tamamlanmıcaya kadar bittabi aradan biraz zaman geçmişti. Nihayet 4 haziran gecesi ihraç teşebbüsünde bulunuldu. Lâkin sandallardan müteşekkil Türk filotillâsı (Kösten) in cenup köşesine asker çıkardığı zaman anlaşıldı ki, ada düşman tarafından çoktan tahliye edilmişti.

Adadaki tayyare hangarları da olduğu gibi bırakılmıştı. Düşmanın burada tahribata meydan bulmadan, alelâcele kaçtığı anlaşılıyordu.

Kösten adası derhal işgal edildi. Ve tarafımızdan adanın tepelerine kuvvetli bataryalar yerleştirildi. Bundan başka (Karaburun) un şimal ucuna ve karşı tarafındaki (Menemen) sahilinin tam burnuna da ayrıca toplar konularak, İzmirin dış körfezinin methali de kapatıldı.

Bu suretle İzmir ve civarı tahkimatının düşman tarafından bundan sonra ateş altına alınması ihtimali kalmamıştı.»

Leyman Fon Sanders paşa, Enverin bu teşebbüse de taraftar olmadığına işaret ettikten sonra:

«Kösten adası, büyük harbin sonuna kadar Türklerin elinde kalmıştır.»

Diyor ve bu muvaffakiyette bir kaç Alman zabitinin yararlarını kaydederek ilâve ediyor:

«Çok cesurane bir şekilde yapılan bir teşebbüsün muvaffakiyetle neticelenmesi; kumandanı binbaşı «Lirav» ile onun sadık muavinlerinin ve o meyanda hassaten bahriye birinci mülâzimi «Misovayt» ve diğer mülâzım «Dizinger» ile Avusturyalı yüzbaşı «Manoşak» ın eseri gayretidir.

Bunlardan başka, ayni suretle birçok Türk zabitleri de (1) burada cesaretleri ve müdebbirane hareketlerile bu muvaffakiyetin husulüne yardım etmişlerdir.»

Leyman paşa bu mühim hâdisenin Osmanlı tebliği resmisinde ancak birkaç kelime ile haber verildiğine işaret ederek diyor ki:

«— İstanbulda almanca çıkan (Osmanişer Loid) gazetesinde, bu muvaffakiyeti haber veren tebliği resmî şu veçhile yazılmıştı: (Kösten adası tarafımızdan işgal edilmiştir.) bundan başka tafsilât yoktu.»

Bu mühim hâdise de gösteriyor ki, Leyman paşanın hazırladığı her hangi bir hareket, bu memleket için nekadar hayırlı olursa olsun, hoş görülmüyordu.

Bu mesele İstanbula aksettiği zaman, Leyman paşa hakkında (İttihat ve Terakki) merkezi umumisinde şöyle bir cereyan başlamıştı:

«Eğer bu adama itimadımız yoksa, neden ordunun başında bulunduruluyor? İtimat ediyorsak, onun mıntakasındaki muvaffakiyetlerden millet neden lâyıkile haberdar edilmiyor?»

(İttihat ve Terakki) nin içinden yükselen bu ses pek çabuk boğulmuştu. Zira, bunu yapan ve Leymanı istemiyerek mevkiinde tutan Enver paşadan başka kimse değildi. Talât, Enveri gücendirmemek kaygısile bu sesi ona duyurmamağa çalışmıştı.

Bütün bunlara rağmen, (İttihat ve Terakki) nin gözbebeği olan bazı şahsiyetler

(Arkası var)

(1) Leyman paşanın, Alman ve Avusturyalı zabitlerin ismini kaydederken, ayni suretle hatta hiç şüphe yok onlardan çok daha büyük bir gayretle bu muvaffakiyetin husulüne çalışan Türk zabitlerini nisimlerini kaydetmemiş olmasına esef etmemek kabil midir?

On liralık ceketi 25 liraya satmışlar

(3 üncü sayfadan devam)

liraya aldım, yirmi beş liraya sattım.. Beş lira kazandım.

— Peki, ya bu tavcıların?.

— Onları tanımam bile.. Kendileri geldiler.. Benim tavcılarım değil...

Sabıkalı tavcı palabıyık Musa da şöyle diyor:

— Ben Yenicamie bir palto almağa gittim.. Bu meşin ceket hoşuma gitti.. Önce yirmi beş lira verdim.. Vermedi. Sonra buna satmış.. Buna otuz lira verdim, vermedi. Ben de gittim, Mahmut paşadan, kırk liraya şu sırtımdaki paltoyu aldım.. Benim hiçbir kabahatim yoktur.

Yankesicilikten müteaddit sabıkalı Yakup da diyor ki:

— Ben yankesicilikten elimi eteğimi çektim.. Buna iyilik olsun diye pazarlığa yardım ettim.. Ceketi alıp sırtına giydirdim. Bırakıp gittim. Cüzdanına elimi sürdümse elim kırılsın.. Belki yolda düşürmüştür...

Maznunların üçü de sabıkalıdır. Fakat, sabıka kayıtları tamam değildir... Mahkeme, her üçünün de tevkiflerine, sabıka kayıtlarının tetkikine, Hacerin muşamma ceketi nereden ve kaça aldığının da tahkikine karar veriyor.

Mağdur, mahkemeden çıktıktan sonra etrafını saran hemşehrilerine:

— Bu gece de sizin handa yatayım da, yarın Bakırköyüne bilâdere giderim.. Bakalım, o, bir iş bulacaktı, ne yaptı? diyor.

KULAK MİSAFİRİ

RADYO

Dalga Uzunluğu:		
1648 m.	182 Kc/s.	120 Kw.
T.A.P. 31.7 m.	9465 Kc/s.	120 Kw.
T.A.Q. 19.75m.	15195 Kc/s.	20 Kw.

7 Şubat 1941 Cuma

Saat 18.00 Program ve memleket saat ayarı.

18.03 Müzik: Radyo «Swing» kuarteti (İ. Özgür ve Ateş böcekleri)

18.30 Müzik: Meydan faslı.

19.30 Memleket saat ayarı ve ajans haberleri.

19.45 Müzik: Muhtelif solist okuyucular.

20.15 Radyo gazetesi.

20.45 Temisl.

21.30 Konuşma (İktısat saati).

21.45 Müzik: Radyo salon orkestrası (Violonist Necip Aşkın idaresinde)

1. Ziehrer: Vals
2. Bruch: Kol Nidrei
3. Becce: Macar dans, No. 3
4. Becce: Noktürn
5. Lepe: Gallito (İspanyol marşı)
6. Strecker: Kalbime sahipsin: (Vals)
7. Middleton: İskoçya melodilerinden müntehabat.

22.30 Memleket saat ayarı, ajans haberleri; ziraat, esham - tahvilât, kambiyo - nukut borsası (Fiat).

22.45 Radyo salon orkestrası programının devamı.

23.00 Müzik: Dans müziği (Pl.)

23.25/23.30 Yarınki program ve kapanış.

İnhisarlar U. Müdürlüğünden:

Cinsi	Miktarı		Eks. Şekli	Saati
Civata 200 m/m lik	10458	adet	Pazarlık)	
Civata 120 m/m lik	19800	adet	Pazarlık)	15.30
Pul	22600	adet	Pazarlık)	
Terden Füjüvar	250	Kg.	Pazarlık	16.—

1 — Yukarda cins ve mikterları yazılı malzeme pazarlıkla satın alınacaktır.

2 — Pazarlık 12/11/941 çarşamba günü hizalarında yazılı saatlerde Kabataşta levazım ve mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

3 — Terden Füjüvar şartnamesi sözü geçen şubeden parasız alınabilir.

4 — İsteklilerin pazarlık için tayin olunan gün ve saatte teklif edecekleri fiyat üzerinden % 7,5 güvenme parasiyle birlikte mezkûr komisyona müracaatları. (653)

Fatih Sulh 3 üncü Hukuk Hâkimliğinden:

Haseki kadınlar hastanesinde 71 numarada kayıtlı iken 24/12/940 tarihinde vefat eden hademe siyahî Abdullah oğlu Selimin ilân tarihinden itibaren alacak ve borçlularının bir ay ve iddiayı veraset edenlerinin üç ay içinde mahkememize müracaatları aksi takdirde müteveffanın terekesinin hazineye devredileceği ilân olunur.

940/105 T.

DEVREDİLECEK İHTİRA BERATI

«Silâha arzanî cihetten sevkedilen şarjörlü eslihai nariye için imal tertibatı» hakkındaki ihtira için İktısat Vekâletinden istihsal edilmiş olan 23 şubat 1933 tarih ve 1584 No. lu ihtira beratının ihtiva ettiği hukuk bu kerre başkasına devir veyahut icadı Türkivede mevkii fiile koymak için salâhiyet dahi verileceği teklif edilmekte olmakla bu hususa fazla malûmat edinmek istiyenlerin Galatada, Aslan Han 5 inci kat 1 - 3 numaralara müracaat eylemeleri ilân olunur.

İstanbul Asliye 5 nci Hukuk Hâkimliğinden:

İstanbul maliye hazinesi tarafından Fuat ile Ananyadi Hanın 3 No. lu yazıhanede mukim iken halen nerede bulunduğu ve mübaşir meşruhatına göre ikametgâhı meçhul olduğu anlaşılan Ratib Şevkiye gönderilen tebliğler bu sebeple geri gelmiş olduğundan H. U. M. K. nun 141 inci ve müteakıp maddelerine tevfikan ilân suretile tebligat ifasına karar verilmiş ve muhakemenin muallâk bulunduğu 31/1/941 tarihli celseye de gelmemiş olduğundan hakkında gıyap kararı verilmiş ve muhakemenin devamı 14/3/941 cuma saat 14 de bırakılmış olduğundan yevmi mezkûrda gelmediği veya kanunî bir vekil göndermediği takdirde gıyaben muhakemeye devam olunacağı ilân olunur. 937/1945

ZAYİ — Bursa erkek lisesinden 1938 senesinde almış olduğum olgunluk diplomamı kaybettim. Yenisini alacağımdan eskisinin hükmü yoktur.

Sabahat Esmer

1941 İkramiyeleri

T. İş Bankası 1941 Küçük Tasarruf hesapları İkramiye plânı

1 adet	2000 Liralık	=	2000.— Lira
3 »	1000 »	=	3000.— »
2 »	750 »	=	1500.— »
4 »	500 »	=	2000.— »
8 »	250 »	=	2000.— »
35 »	100 »	=	3500.— »
80 »	50 »	=	4000.— »
300 »	20 »	=	6000.— »

Keşideler: 4 Şubat, 2 Mayıs, 1 Ağustos. 3 İkinciteşrin tarihlerinde yapılır.

TAKVİM

ŞUBAT 1941
CUMA
7

Ay 2 - Kasım 92

Vasatî sa. d.	Vakit	Ezanî sa. d.
7 06	Güneş	1 34
12 28	Öğle	7 56
15 14	İkindi	9 42
17 32	Akşam	12 00
19 04	Yatsı	1 33
5 25	İmsak	11 53

Şehir tiyatrosu
TEPEBAŞI DRAM KISMINDA
Bu akşam saat 20,30 da
EMİLİ AGALOTTİ
İstiklâl caddesinde Komedi kısmında
Bu akşam saat 20,30 da
KİRALIK ODALAR
Her gün kişede Çocuk Temsilleri için bilet verilir

RAŞİT RIZA TİYATROSU
Bu akşam
Bakırköy Militiyadi sinemasında
BENİ ÖPÜNÜZ
Üç perde komedi

En tehlikeli noktada en emin nöbetçi

Ağız ve dişlerinizi
RADYOLİN
İle temizlerseniz vücudünüzü birçok hastalıklara karşı korumuş olursunuz!

Ağız, mikroplara karşı daima açık olan bir kapıdır. En büyük hastalık mikropları bu kapıdan girer, ağzın içinde yerleşir ve çoğalarak vücude yayılır. Çürük, bakımsız bir tek dişin üstünde milyonlarca mikrop barınabileceğine göre tehlikenin büyüklüğü kolaylıkla anlaşılabilir. Bu açık kapıya
RADYOLİN
gibi mikrop öldürücü hassası % 100 olan bir nöbetçi dikmelisiniz. Sabah, öğle ve akşam her yemekten sonra günde 3 defa dişlerinizi fırçalayınız.

İstanbul üçüncü İcra Memurluğundan:

Evvelce Beyoğlunda Kamerhatun mahallesinde Arslan sokağında 23 numarada mukim iken halen ikametgâhı meçhul bulunan Mehmet Rasihe:

Millî emlâk müdürlüğüne izafeten İstanbul maliye muhakemat müdürlüğünün aleyhinize İstanbul asliye beşinci hukuk mahkemesinden istihsal ve temyizen tastik edilmek suretile kesbi kat'iyet eden ve dairemize tevdi kılınan 13/3/939 tarih ve 37/141 ve 39/287 ve 39/296 numaraları mukayyet hükmü ilâm mucibince Beyoğlunda Kamerhatun mahallesinde arslan sokağında 23 numarada murakkam haneyi füzulen işgal etmekte olduğunuzdan mezkûr hanenin tahliyesile hazineye teslimi ve masarifi muhakeme olan 1083 kuruşun ve takdir edilen 15 lira ücreti vekâletin temyiz masrafile birlikte tarafınızdan tahsili takarrür etmiş olmasına ve bu hususta tarafınıza gönderilen icra emri ikametgâhı hazırımızın meçhuliyeti hasebile tebliğ kılınamıyarak mezkûr tebligatın bir ay müddetle ilânen tebliğine icra hâkimliğince karar verilmiş olduğundan müddeti mezkûre zarfında ve 40/1620 dosya numarasile mahkûmunbih borcunuzu vermediğiniz ve tahliyesi mukarrer haneyi tahliye eylemediğiniz ve yine bu müddet zarfında icranın tehirini müstelzim tetkik merciinden veya temyiz mahkemesinden veyahut iadei muhakeme yolile ait olduğu mahkemeden bir karar getirmediğiniz takdirde mezkûr müddetin hitamını müteakıp cebri icra suretile lâzım gelen kanunî muameleye tevessül kılınacağı malûmunuz olmak ve bu baptaki icra emrinin tarafınıza tebliği makamına kaim bulunmak üzere keyfiyet ilân olunur. 40/1620

DEVREDİLECEK İHTİRA BERATI

«İki darbeli dahili ihtiraklı makinelerde ıslahat» hakkındaki icat için İktısat Vekâletinden istihsal edilmiş olan 22 ilkkânun 1936 ve 2322 No. ihtira beratı.

«İki darbeli dahili ihtiraklı makinelerin doldurulmasında ıslahat» hakkındaki ihtira için İktısat Vekâletinden alınmış olan 22 ilkkânun 1936 tarih ve 2315 No. ihtira beratı.

«Çifte darbeli dahili ihtiraklı makinelerde ıslahat» hakkındaki ihtira için İktısat Vekâletinden istihsal edilmiş olan 7 sonkânun 1937 tarih ve 2400 No. ihtira beratı.

Tafsilâtı yazılı ihtira beratları üzerlerindeki hukuk bu kerre başkasına devir veyahut icatları Türkiyede mevkii fiile konmak için salâhiyet dahi verileceği teklif edilmekte olmakla bu hususa fazla malûmat edinmek istiyenlerin Galatada, Aslan han 5 inci kat 1 - 3 No. lara müracaat eylemeleri ilân olunur.

DENTOL
DİŞ MACUNU
Ağızdaki mikropları temizler, dişlerin sıhhatini muhafaza eder.
Her yerde DENTOL diş macununu arayınız.

OTELCİLER ve HANCILAR CEMİYETİNDEN

24/1/941 tarihinde heyeti umumiyede ekseriyet hasıl olmadığından ikinci içtimaın 13/2/941 perşembe günü saat 14 den 17 ye kadar Taksim Esnaf cemiyetleri binasında yapılacağı ilân olunur.

Deniz fabrikaları umum müdürlüğünden

Azami bir sene müddetle çalışmak veaskerlikle ilişiği olmamak üzere işlerinde ihtısası bulunan resimden anlar sanatkârlar ile levhacı, perçinci, fatçı, tesivyeci, elektrik ve oksijen kaynakçı ustaları alınacaktır.

Nüfus kâğıtları, polis vesikaları ve bonservislerile masarifi kendilerine olmak üzere ve imtihan edilerek muvaffak oldukları takdirde hemen işe tılmak üzere Gölcük deniz fabrikalarına müracaat edilmesi (818)

SATIŞ İLÂNI

İstanbul Beşinci İcra Memurluğundan:

Nazgül tarafından Vakıf Paralar idaresinden 26899 ikraz No. sile borç paraya mukabil birinci derecede ipotek gösterilmiş olup borcun ödenmeyiden dolayı satılmasına karar verilen ve tamamına ehlivukuf tarafından lira kıymet takdir edilmiş olan Beşiktaşta eski Abbasağa yeni Cihannüma hallesinin Hasan paşa deresi Bostan sokağında (Tramvay deposunun yanı sokak) eski 4, 4 mükerrer 6, 8 mükerrer yeni 1 No. taj 37 kapı No. lı sağ solu 17 parsel No. lı mahaller, arkası saraylı Müşfika bahçesi, önü Hasan deresi sokağı ile mahdut İbrahimağa ve Fatma Hanım vakfından kâgir hanenin evsaf ve mesahası aşağıda yazılıdır:

Mezkûr hanenin zemin katına cepheden çift kanatlı bir demir kapı ile girilir:

Zemin kat: Ufak bir sahanlıktan beş basamak mozaik merdivenle çıkılan sofa üzerinde iki oda, bir helâ ve bodrum katına inen bir merdiven.

Birinci kat: Mozaik basamaklı demir parmaklık korkuluklu merdivenle bir camekânla bölünmüş bir sofa üzerinde iki oda, bir helâ.

Bodrum kat: Zemini çini döşeli bir taşlık üzerinde bir taş oda, bir merdiven altı, bir banyo mahalli, bir kömürlük, zemini çini bir mutbak, bahçeye bir kapıdan ibarettir.

Hanenin arkası bahçe olup kâgir duvarla çevrilmiştir.

Umumî evsafı: Gayrimenkul kâgir dahilî aksamı ahşaptır. Birinci katın ka kısmında bir balkon vardır. Bina yeni olup içinde terkos ve elektrik tesisatı mevcuttur.

Hududu: Yukarıda gösterilmiştir.

Mesahası: Tamamı 77,5 metre murabbaı olup bunun 43 metre murabbaı binanın mütebakisi bahçedir,

Yukarıda hudud, evsaf ve mesahası yazılı gayrimenkulün tamamı açık arttırmaya konmuştur.

1— İşbu gayrimenkulün arttırma şartnamesi 13/2/941 tarihinden itibaren 4106 No. ile İstnabul beşinci icra dairesinin muayyen numarasında herkesin görebilmesi için açıktır. İlânda yazılı olanlardan fazla malûmat almak isteyenler, işbu şartnameye ve 940/4106 dosya No. sile memuriyetimize müracaat etmelidir.

2 — Arttırmaya iştirak için yukarıda yazılı kıymetin % 7,5 nisbetinde akçesi veya millî bir bankanın teminat mektubu tevdi edilecektir. (Madde 126)

3 — İpotek sahibi alacaklılarla diğer alâkadarların ve irtifak hakkı sahiplerinin gayrimenkul üzerindeki haklarını, hususile faiz ve masrafa dair olan iddialarını işbu ilan tarihinden itibaren on beş gün içinde evrakı müsbitelerile birlikte memuriyetimize bildirmeleri icabeder. Aksi halde hakları tapu sicilleri ile sabit olmadıkça satış bedelinin paylaşmasından hariç kalırlar.

4 — Gösterilen günde arttırmaya iştirak edenler arttırma şartnamesini görmüş ve lüzumlu malûmatı almış ve bunları tamamen kabul etmiş ad ve hesap olunurlar.

5 — Gayrimenkul 28/2/941 tarihindeCuma günü saat 14 den 16 ya kadar İstanbul beşinci icra memurluğunda üç defa bağırıldıktan sonra en çok arttırana ihale edilir. Ancak arttırma bedeli muhammen kıymetin % 75 sini bulmazsa veya satış istiyenin alacağına rüçhanı olan diğer alacaklılar bulunup da bunların bu gayrimenkul ile temin edilmiş alacaklarının mecmuundan fazla çıkmazsa en çok arttıranın taahhüdü baki kalmak üzere arttırma 10 gün temdit edilerek 10/3/941 tarihinde pazartesi günü saat 14 den 16 ya kadar İstanbul beşinci icra memurluğu odasında arttırma bedeli satış istiyenin alacağına rüçhanı olan diğer alacakluların bu gayrimenkul ile temin edilmiş alacaklarının mecmuundan fazlaya çıkmak şartile en çok arttırana ihale edilir. Böyle bedel elde edilmezse ihale yapılmaz ve satış talebi düşer.

6 — Gayrimenkul kendisine ihale olunan kimse derhal veya verilen müddet içinde parayı vermezse ihale kararı fesholunarak kendisinden evvel en çok teklifte bulunan kimse arzetmiş olduğu bedelle almağa razı olursa ona, olmaz veya bulunmazsa hemen yedi gün müddetle arttırmaya çıkarılıp en çok arttırana ihale edilir. İki ihale arasındaki fark ve geçen günler için % 5 den hesap olunacak faiz ve diğer zararlar ayrıca hükme hacet kalmaksızın memuriyetimizce alıcıdan tahsil olunur. (Madde 133)

7 — Alıcı arttırma bedeli haricinde olarak yalnız tapu ferağ harcını senelik vakıf taviz bedelini ve ihale karar pullarını, dellâliyeyi vermeğe mecburdur. Müterakim vergiler, tenvirat ve tanzifat müterakim vakıf icaresi bedelinden ödenir.

İşbu gayrimenkul yukarıda gösterilen tarihde İstanbul beşinci icra memurluğu odasında işbu ilân ve gösterilen arttırma şartnamesi dairesinde satılacak ilân olunur. (875)

KURTULUŞ
BİÇKİ ve DİKİŞ
DERSHANESİ
Müdiresi: Bayan Papazyan
Haftada dört gün kadınlara günde üçer saat Fransız usulü ile biçki ve dikiş dersi tedris edilir ve 4 ayda maarifçe musaddak diploma verilir. Feriköy Tepeüstü 110 No. Papazpan apartımanı.

DOKTOR
Feyzi Ahmet Onaran
Cildiye ve zühreviye mütehassısı
Adres: Sabıtâli Cağaloğlu yokuşu köşesinde No. 43. Tel. 23899

İstanbul Asliye nuncu Hukuk Hâkimliğinden:

Hazine, maliye muhakemat müdürlüğü tarafından Taksim Mecidiyelik sokak Talâtbey apartımanı No. da oturan Cafer Sadık ile Kızıltoprak Hacı Kâmil efendi sokağı 38 No. da Ahmet Nedim aleyhine ikame edilen alacak davasında davalı deialeyhten Cafer Sadık gösterilen adreste bulunamamış ve ikametgâhı da meçhul bulunmuş olduğundan davetiyenin kendisine ilânen tebliğine karar verilerek tebliğ olunmuş ve bu kerre mahkemeye gelmiyen Cafer Sadık hakkında gıyap kararı tastirine ve gelmediği veya bir vekil de göndermediği takdirde muhakemenin gıyaben yapılmasına ve duruşmanın 7/2/941 tarihinde saat 14 de talik ve karar verilmiş olduğu ilân olunur. 941/[illegible]

Sahip ve Başmuharriri: Etem izzet Benice
Neşriyat Direktörü: Cevdet Karabiligin
«SON TELGRAF» Matbaası